

FÜGGETLEN UJSÁG

DEBRECENI

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: EGÉSZ ÉVRE 36, FÉLÉVRE 18, NEGYEDÉVRE 9, EGY ÓRA 2 PÉNZÖ. EGYES SZÁM ÁRA HÉTKÖZNAP 12 FILLÉR, VASÁRNAP 20 FILLÉR, KÜLFÖLDRE A KÉTSZERESÉ. — MEGJELNIK HÉTFŐ KIVÉTELVÉL MINDEN NAP. — HÍRADÓK: BEGEDÉS ÉS SÁNDOR IRÓDALMI ÉS NYOMDAI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
FARKAS LAJOS.

SZERKESZTŐSÉG: NAPPAL: FERENC JÓZSEF UT 34. SZÁM. TELEFONSZÁM: 10-20. ÉJJELE: FERENC JÓZSEF UT 49. SZÁM. TELEFONSZÁM: 18. FŐKIADÓ-HIVATAL: FERENC JÓZSEF UT 49. SZÁM. TELEFONSZÁM 18. FŐKIADÓ-HIVATAL ÉS FOLGÓSÖNKÖNYVTÁR: SZÉCHENYI UCCA 2. SZÁM TELEFONSZÁM: 575.

DEBRECEN, 1928. SZEPTEMBER 25.

KEDD

XXVI. ÉVFOLYAM 217. SZÁM.

Sasok

Valamikor a római légiók jelvényein diszelegtek a sasok, valamikor azt énekelte róluk Berzsenyi, hogy csak sást nemzenek a sasok. Ma azonban Schreyer fővezér, Kutnik főparancsnok és egyéb hasonló teremtik a sasokat, amelyek most gyűléseken és verekedésekben diszelegnek fekete ingben és egyenfokossal. Allítólag magas helyre nyulnak fel az összeköttetések: egészen a belügyminisztériumig, ahol ugyan tagadják a fekete inggel és egyenfokossal való rokonságot, mert bizonyosan ott is tudják, hogy a fekete ing gyanus színű ing, ha nem a munkától, a koromtól, a széntől fekete az az izzadság verte fekete ing. Igaz, hogy csak tagadják egy-egy kellemetlen kiröppenése után a sasfióknak, de a tagadáson kívül, vagy felül azután nem is tesz egyebet a belügyminisztérium. Nyugodtan látja, hogy az egész sастársadalomnak egyéb célja sincsen, mint egyrészt a zsidókat szidni, ami ugyan már kezd elkopott dologgá lenni s amire már a zsidók se adnak semmit, másrészt a rohadt keresztényekről leszedni a keresztvizet, mert ezek a zsidóval is szóba mernek állani, harmadrészt azonban ezeknek a sasoknak az is a céljuk, hogy provokatív fellépésükkel ott, ahol addig békeesség volt a munkások közt: visszavonást okozzon, verekedést kezdeményezzen. Erősen orgoványi és izsáki jellegük van ezeknek a feketeinges sasoknak, csak hogy a vörösbarna bőrkabátot a fekete ing váltotta föl, amin kevésbé látszik meg az események szennye s olykor-olykor, ha muszáj, hát kimosható.

Pedig hát a belügyminisztérium odaodanézhetne ezeknek a sasoknak a karmára s beletekinthetne a begyébe is, mert a szervezkedésük tisztára politikai szervezkedés, amit pedig ugyan erősen szokott ellenőriztetni, nem engedélyeztetni közbiztonságunk hivatott legfőbb öre. Kell talán mégis csak valamely szálnak lennie a sasok és a belügyminisztérium között, valamelyes érzelmi szálcskáknak, amelyen a rokonszenv érzése szaladgál a minisztérium és a sasok között.

Hogy pedig a sasok szervezkedése valóban politikai szervezkedés és hogy most egyáltalán beszéljünk érdemes ezekről a sasmadarokról, azt egy hír okolja meg, amely az egyik közelfekvő hajdúvárosból röppent ki s amely arról szól, hogy Hajduböszörményben „néhány derék magyar munkásember” megalakítja a magyar nemzeti alapon álló fasiszta munkáspártot. E „néhány derék magyar munkás” Tulyán András és három, mond és ird, három pajtása, akik a párt megalakítására minden magyar érzésű munkást és polgárt meghívtak ezzel a méla végakkorddal: „Mivel politikai természetű az összejövetel, bottal, vagy más tetteleges bántalmazásra alkalmas eszközzel megjelenni nem szabad.”

Ime néhány jellemző szó a meghívóból és meghívókról. Politikai összejövetelről van szó s már előre veti árnyékát a bot, vagy más alkalmas eszköz, tehát a verekedésnek a lehetősége, vagy kilátása. Mert ne tessék egészen jámbornak lenni, hogy szóról szóra azt jelenti, hogy ne tessék fegyvert hozni. Ez alatt inkább olyan csendes figyelmeztetés rejlik, hogy verekedés is lehet. Azután meg jól tudjuk, épen a feketeingesek összejöveteléből, hogy nemcsak a bot az a bizonyos eszköz, amely „tetteleges bántalmazásra alkalmas”. Ott van például a bicska, meg a revolver, amely pedig már nem egyszer halálos eredménnyel jutott szöhoz a feketeingesek összejövetelén.

Sajnos, a feketeinges szervezkedésről annyit tapasztaltunk, hogy ez a szervezett munkanélküliek tömörülése, akik eddig csak arról tettek tanubizonyosá-

got, hogy kalandos kiszállásra kész, mindenféle igazolvánnyal fölszerelt, eléggé izgága elemek, akiknek nyomán csak összeveszés, verekedés, vér és ellentétek születtek meg. Kell valaminek lennie hátamögött egy ily politikai szervezkedésnek, amelynek szükségessége a közszempontjából teljesen rejtély, ha nem akarunk gyanakodni, bár hiszen ez a gyanakodás is nagyon jogos lenne, szemmel a háta mögé pillantani ennek a fekete

ingnek. A belügyminiszter urnak azonban kötelessége lenne erősen a háta mögé világitani ennek a szervezkedésnek, esetleg Röntgen sugarakkal is átvilágitani ezt a feketeinget, hogy a közvélemény is megnyugtatóan lássa, mi van hát a fekete ing alatt. Mert, amit most lát a feketeingesekben, az szegény életünkben igazán fölösleges, sőt káros. — Annyira káros, hogy... delendam esse censeo.

Felszólalás a városi tanácsban a házi kezeléssel munkák ellen

Debrecen város törvényhatósági bizottsági közgyűlésén is szót emeltek már az ellenzék részéről, hogy a műszaki ügyosztály egyes városi munkák házi kezelésben végeztesse. A felszólalásoknak akkor nem volt eredményük, annál érdekesebb, hogy hétlőn már a városi tanácsban is elhangzott egy vélemény a házi kezeléssel munkák ellen.

A gazdasági ügyosztály tett ugyanis javaslatot arra, hogy egy hortobágyi munkát házi kezelésben végeztessenek el. Ezzel kapcsolatosan dr. Misztli Károly főügyész a következőket jelentette ki:

— A műszaki ügyosztály mai összejelése, azaz helyesebben mondva, mai személyzete mellett a házilag végeztetett munka egészen bizonyosan többbe kerül és rosszabb is, mintha kiadnák pályázat után. Mert mit jelent a házimun-

ka? A műszaki ügyosztály nem fogadhat fel segédeket órábérre, mert ez kintkodás volna, hanem fel fogad egy-egy mestert, a verseny kizárásával. Ez egészen más állapot. Én már sokszor elmondtam ezt, de eredmény nélkül, feltehetően pedig igazán nem felelősek.

Veress Géza dr. tb. tanácsnok, aki a gazdasági ügyosztály részéről a javaslatot előterjesztette, arra mutatott rá, hogy a műszaki ügyosztálynak van négy-öt ilyen kisebb mestere, akik nyilvános pályázaton nem igen vennének részt. Ezért esináltatják velük így a munkát.

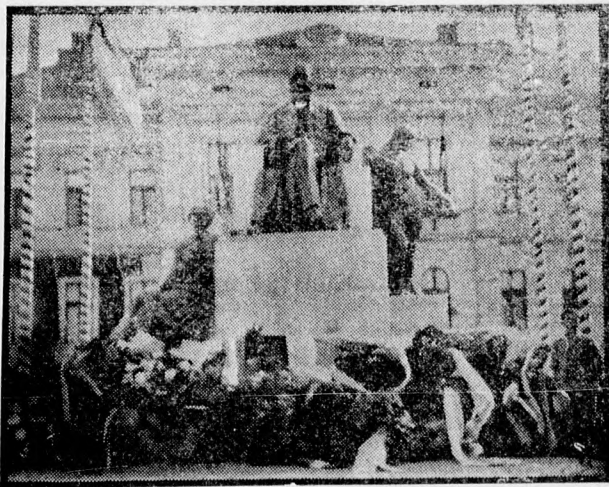
A tanács elhatározta, hogy csónka lévén — a városok műkolei kongresszusán résztvevő tagok még nem érkeztek haza — egyelőre leveszi az ügyet a napirendről és majd később foglalkozik vele.

Szép ünnepség keretében leplezték le Berettyóújfalun Tisza Kálmán szobrát

Debrecenből és az egész országból sokan jelentek meg az ünnepségen

Vasárnap délelőtt nagy, szép ünnepség színhelye volt Csonka Biharvármegye székhelye Berettyóújfalun. E napon avatták fel az új központi református iskolát és leplezték le Biharvármegye szülöttének Tisza Kálmán szobrát. A Kálvin téren állították fel díszes park közepén az impozáns bronz

A szobor leleplezés előtt délelőtt 10 órakor ünnepi istentisztelet volt a templomban, amelyen dr. Hajdu Gyula berettyóújfalui lelkész imája után dr. Baltazár Dezső püspök mondott nagy hatást, megrázó erejű beszédet. Jellemezte Tisza Kálmán élete működését, rámutatva azokra az erőkre, amelyek

A most leleplezett Tisza Kálmán szobor.

szobrot, amely illo alakban ábrázolja Tisza Kálmánt a „vén generálist”. A szobor leleplezési ünnepélyre megjelent dr. Szitovszky Péla belügyminiszter a kormány nevében hozta el a koszort. Képviseletet magát a református egyház dr. Baltazár Dezső püspökkel, a Tisza István tudományegyetem dr. Dárkó Jenő ezidei rektorral, akik számosan kísérték el Debrecenből az egyetem tanári karából.

az igaz hazafiságán épültek fel és maradó értékké tették emléket. Szólt a felépült iskoláról is, „a jövőnk számára rakták le az alapokat az iskola megépítésével — mondotta — a boldog jövő alapja pedig az, hogy igazságot tanítsan minden iskola, még ha megalázák, vagy lezárják is érte”. Ha ez az iskola nem az igazságot tanítaná, úgy a latrok barlangjává válik, amelyben szabadon mérlik a haza és család javait.

Istentisztelet után átvonult az előkelő gyülekezet az új iskola udvarára, ahol Vargha Lajos esperes mondott nagyszabású ünnepi beszédet, megemlékezve Tisza Kálmánról, aki bátran sikra szállt a magyar református iskolák szabadságát eltiporni akaró osztrák császári pátenst ellen. Csodálatos találkozás a véletlennek — mondta, — hogy egy napon került felavatásra az új elemi központi iskola és kerül leleplezésre Tisza Kálmán szobra, annak a Tisza Kálmánnak, aki mindig hű fia volt egyházának és felismerte azt a nagy nemzeti erőt, amely a magyar reformátusságban raktározódott el. Az esperes beszéde után megáldotta az új iskolát.

Az ünnepi beszéd után Baja Mihály debreceni református lelkész olvasta fel nagy hatást aktuális költeményét. A szép iskolaavatási ünnepély kisebb számok után a Himmusz eléneklésével véget ért.

Az iskola udvaráról a Kálvin térre vonult át a közönség és elhelyezkedett a díszsátor körül, amelyben a meghívott testületek, hatóságok, városok és vármegyék képviselői foglaltak helyet az országgyűlés és főrendiház tagjaival. A díszsátor első sorában ültek a Tisza család tagjai, a belügyminiszter, dr. Baltazár Dezső püspök, Beóthy László, Sász Károly, báró Radvánszky Béla és Károly.

A nemzeti színű lepellel borított szobor mellett helyezkedtek el egyik oldalán ad iszruhás hajduk a koszorúkkal, a másik oldalon a bihari bandérium festői egyenruhás csapata állt fel a levante századokkal. A közönség szorongásig megtöltötte a teret és bár az eső több ízben megeredt, mintegy haterzen tartottak ki mindvégig. Az ünnepélyt a fekete díszmagyarba öltözött Derecskei Polgári Dalárda éneke nyitotta meg, utána dr. Miskolczy Pál kormányfőtanácsos, főjegyző tartotta meg nagy beszédét, melyben közel egy óráig fejtegette Tisza Kálmán politikai működését és azokat a szálakat, amelyek őt örökre összefűzték Biharvármegyével.

— Biharvármegye ma bensőséges nagy ünnepet ül — mondta, — mert midőn ország előtt maradandó emléket állít a kötelességteljesítésnek, az önzetlen, önfeláldozásig menő hazaszeretnek, — ugyanakkor a maga fiait szeretetének, hálájának és hűségének áldozati tűzét gyújtja meg.

— „Tisza”, ez a név bihari lelkeknek az anyai barátot, a bátor, megközelíthetetlen gavallért, az igazi nemes embert jelenti. Tisza Kálmán történelmi alak, kinek működése és eszmái momentán elvesztették gyakorlati jelentőségüket. Tisza Kálmán 1830-ban született Nagyváradon, Atyia Tisza Lajos, Biharvármegye adminisztrátora lett.

— 1856-ban Tisza Kálmánra maradt az apai ház és vele együtt a kötelességek a közügy szolgálatában, mely alól a Tisza-család sohasem vonta ki magát. Mikor Tisza Kálmán a porondra lépett, az erőszak tombolt és még egyedül sérteletlen területre, a protestáns autonómiára vetette magát. Az 1859-ik pátenst, majd az októberi diploma elleni küzdelemmel, midőn határozottan a visszautasítás mellett foglalt állást, szerepe ki volt jelölve; vezére lett azoknak, akik az alkotmány esonkítatlan visszaállítását követelték. Az 1861-i országgyűlésen már Debrecen város első választókerületét képviselte, amikor a egyhangulag a Ház első alelnökévé választották.

— Mint ember egész életét a közügynek szentelve, a maga jóvoltát,

KITÜNŐEN SIKERÜLTEK A VILÁG LEGNAGYOB B LÉGHAJÓJANAK PRÓBAUTJAI.
Az óriás léghajó elhagyja a csarnokot. Dr. Eckener, a Zeppelin tervezője és parancsnoka. A „Graf Zeppelin” utközben. (A körben Léhmann kapitány.)

egyéni érdekeit alá tudta rendelni a magasabb nemzeti érdekeknek, le tudta győzni önmagát és a legerősebb emberi érzést, a hiúságot, aki az igaz barátot szerette és megbecsülte, aki méltatlanságot, halatlanságot zugalódás nélkül, keresztényi türelemmel viselve, a jól végzett kötelesség tiszta lelkiismeretével, Krisztus szent hitében megnyugodva halt meg 1902-ben. Tisza Kálmán porai Geszten nyugosznak, hol a Tisza család kriptájának ajtajára e szavak vannak írva: „Feltámadunk”

A szónok e szavainál a lepel lehullt a szoborról.

Ezután a magyar kormány nevében Szcitovszky Béla belügyminiszter, a felsőház nevében Beöthy László elnök, volt miniszter, a ref. egyház nevében Baltázár Dezső püspök, a róm. katli. egyház nevében Troianovits Antal, a Tudományos Akadémia nevében Szász Károly, a Tisza István Tudomány Egyletem tevében dr. Darkó Jenő e. i. rektor, Szabolesvármegye nevében Miköz Antal arvaszéki ülnök, Szatmármegye nevében Streicher Andor alispán, Biharmegye nevében dr. Fráter László alispán, a vitézi rend nevében vitéz Szilárd vitézi székkapitány helyezett el koszorút a szobor talpazatán. Az ünnepség a Szózat elnéklésével ért véget.

Utána a belügyminiszter a vármegyezházára vonult, ahol fogadta a küldöttségeket. Délben a leventeház tornacsarnokában 300 terítékes bakett volt.

Megalakult a debreceni református főgimnázium „Arany János” önképzőköre

Szombaton délután tartotta az Arany János önképzőkör alakuló ülését. Az ülés levezetője Szabó László VIII. o. t. szűnidei fentartóbizottság elnöke-nek a jelentése volt. Ezután következett az új tisztikar megválasztása. A tisztikar a megejtett szavazással a következő módon alakult: Elnök: Paragh László VIII. o. t. Titkár: Molnár Elemér VIII. o. t. Főjegyző: Rábold Gábor VIII. o. t. Alelnök: Tóth Kálmán VII. o. t. Pénztáros: Liptay László VIII. o. t. Aljegyző: Oszváth István VII. o. t.

Választmányi tagok: Szabó László és Zsádón László VIII. o. tanulók. Kaizler István és Jeney Gábor VII. o. tanulók. Buray István és Csáthy Ferenc VI. o. tanulók. Orosz Árpád és Porkoláb Albert V. o. tanulók. Pótválasztmányi tagok: Kondor Imre és Seri András VIII. gr. Haller Gábor és Tassy Béla VII. Szilágyi István és Baranyi Bertalan VI. osztályú tanulók.

A kör tanári felügyeletét Zsigmond Ferenc tanár vállalta el. A kör a munkáját igyekszik a Kollégium régi dícsőségéhez és Arany János nevéhez méltóan továbbfolytatni.

Ugyancsak e héten alakult meg a gimnázium zenekara is Szigethy Gyula tanár vezetése alatt. Elnöke lett: Szabó

László VIII. o. t. Titkár: Györffy Bertalan. Pénztáros: Oszváth István VI. o. tanulók.

Gyönyörű programot állapított meg az Ady-társaság a jövő évre

Schlotter alapítványt létesítenek — Irodalmi előadások Móricz Zsigmonddal, Szabó Dezsővel, Karinthy Frigyessel, Makai Sándorral, Földessy Gyulával, Kassák Lajossal, Farkas Imrével — Képzőművészeti kiállítás — A zeneestélyen Kodály Zoltán szerepel

A debreceni Ady Társaság hétfőn este tartotta meg a szezonnyitó első választmányi ülését Ady Lajos tankerületi főigazgató elnöklésével az ipariszkolában. Az ülésen a társaság, amely rövid fennállása óta máris Debrecen kulturális ténylegeseinek első sorába lépett s a modern művészeti irányok pionírja lett Debrecenben, megállapította a jövő évi programját.

A megnyitás után Ady Lajos kegyeltes szavakkal parentálta el dr. Schlotter Ferencet, a társaság tragikus hirtelenséggel elhunyt ügyészét, aki rendkívüli agilitással szolgálta az Ady Társaság ügyeit annak megalakulása óta, hiszen egyike volt azoknak, akik a társaságot életre hívták.

Erdős József dr. indítványára elhatározta a választmány, hogy Schlotter Ferenc emlékére az Ady Társaság alapítványt létesít, amelynek kamatait a debreceni középfokú iskolák legfelsőosztályú növendékei között évenként — később meghatározandó feltételek mellett — irodalmi díjként kiadják. Az alapítványhoz dr. Erdős József rögtön 100 pengővel járult hozzá, amit a választmány köszönettel vett tudomásul, egyben megbizta dr. Erdős Józsefet, hogy az ügyészi teendőket lássa el, helyére pedig a választmányba dr. Márton Béla egyetemi magántanár póttagot hívta be.

Juhász Géza ügyvezető elnök ismertette ezután a társaság idei programját. Eszerint a társaság folytatja a tavaly rendszeresített nagyszerű irodalmi ünnepélyeket, amelyek sorozatában megismerteti Debrecen közönségével Magyarország élő nagy íróit. Az idén Móricz Zsigmond, Szabó Dezső, Karinthy Frigyes, Makai Sándor dr. erdélyi református püspök, Földessy Gyula és Kassák Lajos szerepelnek vendégként az Ady Társaságban, valamint Farkas Imre, aki Ady Endre debreceni életéről tart előadást. Meghívja azonkívül a társaság a fiatal magyar költők reprezentánsait is és természetesen a saját működő tagjait is, akik között nem egy országos érték van, szerepelni fognak az irodalmi estéken.

A társaság Ady Endre halálának tíz éves fordulójára alkalmából Ady-emlékkiállítást rendez Debrecenben az Ady-relikviákból s a kiállítás annál nagyobb érdeklődésre tart számot, mert hiszen a társaság elnöke, Ady Lajos révén számos eddig még nem ismert Ady-relikvia kerül a nyilvánosság elé.

Az Ady Társaság az idén Debrecen legszélesebb kulturális rétegeivel kapcsolatba lép egy előadásorozat által, amelyben a társaság tagjai a modern irodalmi, képzőművészeti és zenei irányokról adnak elő.

Szép programot valósítanak meg a társaság zenei és képzőművészeti szakosztályai is, amelyek közül a képzőmű-

Ki lesz az utóda a nem régen elhunyt Farkas Győző debreceni evangélikus lelkésznek?

A debreceni evangélikus egyházközség nem meghívás, hanem pályázat útján gondoskodik a lelkészi állás betöltéséről

A debreceni evangélikus egyházközség vasárnap délelőtt a Miklós uccai evangélikus templomban nagyfontosságú gyűlést tartott s ezen intézkedett a boldog emlékeztető Farkas Győző lelkész halálával megüresedett lelkészi állás betöltéséről. A debreceni evangélikus egyház tagjainak számát tekintve nem nagy, de az evangélikusok Debrecenben vitt szerepét, a város társadalmában végzett munkáját tekintve, igen jelentős. Ilymódon nemcsak az evangélikusok, de egész Debrecen érdekli, hogy ki lesz, az előbbi lelkészhez méltó módon tölti-e be Farkas Győző örökét az evangélikus egyház új lelképásztora.

A gyűlésen a debreceni evangélikus egyház vezetői testületileg jelentek meg, de ott volt Domján Elek sátoraljaiúj helyi főesperes is. A megnyitás után Labossa Lajos hitoktató lelkész javasolja, hogy a negyedik evangélikus tanítói állás betöltését bízzák továbbra is 115 pengő javadalmazással Gulácsi Lajosnéra, aki eddig is közmegelegedésre végezte az óraadói teendőket. Javasolja, hogy kötelezzék az új tanerőket felvételük alkalmával arra, hogy az esti iskolák előadói munkájában résztvegyenek és segítkezzenek a lelkésznek és adminisztrációs ügyekben.

Polszter Adolf ellenzi az utóbbi indítványt, mert a tanítói fizetés oly kicsiny, hogy annak ellenében még külön munkát is kívánni lehetetlen.

A gyűlés kimondja, hogy kötelezővé nem lehet tenni a munkatöbbletet, ellenben a szükségesség és méltányosság szabályozza a tanerőkre kirovandó külön munkát.

Iskolaorvossá Labossa javaslatára ez-

A Debreceni Független Újságot példányonként vásárló 25 szelvény és 1 pengő letétele ellenében egy hónapig használhatja a Debreceni Független Újság KOLCSÓNKÖNYVTÁRÁT.

vészetű szakosztály az idén is megrendezi a tavalyi, nagyszerű kiállítás mintájára tárlatát, a zenei szakosztály pedig Kodály Zoltán közreműködésével rendez estélyt.

A választmány beható eszmecsere után elfogadta a programot, amelynek magas szintje is mutatja, hogy mennyire szükség volt Debrecenben az Ady Társaság megalakulása a konzervatívabb irodalmi társaságok mellett, azok munkájának kiégyesítésére.

Előjárás

után is dr. Mayer Ferencet választották meg, majd a lelkészi állás betöltésére vonatkozó tárgyalásokat kezdték meg.

A lelkészi állás jóvedelmére vonatkozóan megállapítják, hogy a lelkészi állás javadalmazása évi 4800 pengő, havonként fizetve. Természetbeni lakás, vízhasználat. 4 öl tűzifa és családtagonként 150 kg. buza, beleértve a lelkész saját személyét, feleségét és kiskorú gyermekeit. A stóla díjak.

Domján főesperes azt kérdezi, hogy a békebeli fizetést megütik-e ezek a javadalmak.

Horvay Róbert: Összehasonlítást tenni fölösleges, mert a debreceni evangélikus lelkész fizetése megfelel az állami tisztviselők VII. fizetési osztályú javadalmainak, aminél több nem volt békében sem s méltó a debreceni egyházhhoz.

A választ a főesperes tudomásul veszi, majd a megválasztandó lelkész kötelezettségeit körvonalazzák s hosszabb vita után úgy egyeznek meg a stóladíjakra vonatkozóan, hogy azokra a debreceni református egyház stóladíjai irányadók.

Kényes kérdés következik most: a fő-

SZABÓ KATA
angol és francia
női divatterme
DEBRECEN,
Ferenc József ut 63. l. e.
Elsőrangú munka! Szolid árak!

Pálinkafőző, mosó, lekvár és cserfőző rézüstök
Mándoki Ferenc rézművesnél, Debrecen, Arany János ucca 13. sz. - Telefon 12.42.
Pálinkafőző üstökhez szab. LEPÁROLO KÉSZÜLÉK gyártója.

esperes megkérdezi az egyházközséget, hogy nem kíván-e élni azzal a joggal, hogy egyes lelkészeket felhívjon pályázat beadására.

Horvay Róbert nem helyesli az egyházközség idevonatkozó rendelkezéseit. Megtörténhetik az, hogy nem az egyháztanács által pályázatra felszólított lelkészt választják meg, ami kellemetlen a lelkészre és az egyháztanácsra nézve egyformán. Azt indítványozom, hogy az egyháztanács ne éljen ezzel a joggal.

Lavotta Lajos az elhunyt Farkas Győző lelkész emlékére hivatkozik, amikor javasolja, hogy Farkas Győző hű munkatársát, barátját, segédlelkészét: Labossa Lajos hitoktató lelkészt hívják meg Farkas Győző katedrájába.

Hívja meg Labossa Lajost egyhangulag az egész egyházközség, hiszen ha Farkas Győző végrendelettel volna, bizonyára az lett volna a kívánsága, hogy munkáját Labossa Lajos folytassa.

Nagy izgalom közepette szólal fel Domján főesperes és ketté vágja a vitát azzal, hogy

az egyház alkotmánya szerint nem lehet meghívni senkit a lelkészi állásba.

A régi uzust hazafias szempontokból eltörölték s bár Debrecenben ezek nem parancsolnák a választást: a törvényhez ragaszkodni kell. Legfeljebb felszólítani lehet valakit a pályázat benyújtására.

Galánffy János elismeri és méltányolja Labossa Lajos érdemeit, de ellene van annak, hogy bárkit is felszólítsanak a pályázat benyújtására. Senki sem garantálhatja azt, hogy kit választ meg az egyházközség.

Heves vita keletkezik most, hogy Farkas Győzöt meghívták-e, avagy nem. A többség erősen hajlik Labossa Lajos meghívása felé.

Dr. Haendel Vilmos egyetemi tanár kijelenti, hogy Farkas Győzöt sem hívták meg és a törvény szerint a meghívás most sem lehetséges.

Labossa Lajos pályázati felszólítására szavaznak most, 29 szavazat esik igennel, 49 nemmel. Eszerint

senkit sem szólít fel a debreceni evangélikus egyházközség pályázat benyújtására,

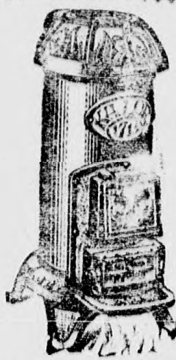
ellenben kiírja az egyházközség a pályázatot, amely november 1-én déli 12 órakor jár le.

Ellopott egy biciklit, hogy gyorsabban hazaérjen

A debreceni rendőrségen feljelentést tett Blaskó Antal városi utmester, hogy a Hadházi ut 3.4 szám alatt lévő lakásának a talához támasztott kerékpárját ismeretlen tettes ellopta. A lopás ügyében megindult a nyomozás és a hajduhadházi csendőrség elfogott egy fiatal, Debrecen felől kerékpáron érkező cipészegédet, aki beismerte, hogy ő lopta el a kerékpárt. A részletes kihallgatáson előadta, hogy Hajduhadháztól jött be Debrecenbe és munkát keresett, egy mesternél állást is lelt és ígérkezett gyalogszerrel hazafelé Hajduhadháza az irataiért. Utközben látta meg a falhoz támasztott kerékpárt és vitte el, hogy hamarabb haza érjen. A cipészegéd ellen megindult az eljárás.

Eljárás román katonaszökevény magyarok ellen

A debreceni rendőrségre került a napokban Gál Péter kolozsvári magyar lelkész, aki a románok kegyetlenkedéséről elől megszökött. Űgynökök keze közé került, akik kivitték francia földre és le szerződötték az idegen légióba. A nehézségében megbetegedett és Európába hozták, mikor már valahogy felgyógyult, kitoloncolták. A határon utlevél nélkül jött át, ezért indult meg itt ellene az eljárás. — Nagy Sándor szintén mint román katonaszökevény került át az idegen légióba, ahol két évig szolgált. Hazatérve Debrecenben telepedett le és itt dolgozik az idegeneket ellenőrző osztály felügyelője alatt. A rendőrség Farkas György magántisztviselő feljelentette Nagy Sándort, hogy az idegen légióba csábította. Az ügyészség megszüntette az eljárást, mert csak az nyert be igazolást, hogy Nagy Sándor csupán dicsekedett, de nem csábította kivándorlásra.

KALOR
s más ajtó folyton égő
kályhák nagy raktára

Sesztina Lajos
vasnagyszerkedés - Debrecen
Telefon: 6. és 15-48. szám.

Meddő vita a városi tanácsban a vízműtelep kibővítésének tervezése körül
A tanács nem tudja kit javasoljon a tervezéssel való megbízásra

A városi tanács nemrég elhatározta, hogy a vízműtelep kibővítésével kapcsolatos munkálatok elvégzésére pályázatot hirdet. A gépház és a tisztavízmedence megtervezéséről van szó, amelyeknek az ügyét már ismertette a Debreceni Független Újság.

Rimanóczy Béla, a városi világitási vállalat és a vízműtelep igazgatója hétfőn tett jelentést a városi tanácsnak a pályázat eredményéről. Elmondta, hogy mindössze három olyan mérnök van, akit fel lehetett hívni ajánlattételre, mert a többi mérnöknek valamilyen kapcsolata mindnek van a vállalkozókkal. Ez a három mérnök Sajó István, ifj. Csanak József és ifj. Dávidházy Kálmán. Ők beküldték ajánlataikat a tervezésre, ezeket ismertette Rimanóczy Béla igazgató a tanács előtt.

Sajó István részlegesen a mérnök-kamarai díjszabás szerint hajlandó megcsinálni a tervezést, ha pedig az egész munkával őt bízzák meg, akkor 6500 pengőért.

Ifj. Csanak József a mérnök-kamarai díjszabás második osztályába akarja osztatni a munkát, amiért a díjszabás szerinti százalékos díjazást és ha nem az egészet kapja meg, akkor felülfizetést kér. Összesen 5.2%-a járna így neki a bekerülési árnak, ami 232.000 pengőre van előirányozva, tehát 12.000 pengő.

Ifj. Dávidházy Kálmán ajánlata azonos a Csanak-féle ajánlattal a feltételeket illetően.

Rimanóczy Béla igazgató rámutatott arra, hogy az ilyen munkát csak az véggezhet a mérnöki rendtartásról szóló törvény végrehajtási utasítása szerint, aki mérnök-kamarai tag, vagy pedig építőmesteri igazolványa van. A három ajánlattevő közül pedig egyedül csak Csanak tagja a mérnöki kamarának, a másik kettő még csak kérte a felvételét. Ha csak a Csanak-féle ajánlatot veszik figyelembe, rá kell mutatnia arra, hogy félreértette a munka minőségét, mert az nem tartozik az első osztályba, hanem a másodikba, hiszen itt tulajdonképpen a tervek módosításáról van szó,

ez nem olyan nagyszabású munkálat,

hogy azt a második osztályba kellene sorozni. Javasolja, hogy ajánlják fel az első osztályba való sorozást, amely esetben 9100 pengőt kellene fizetni. Megjegyzi egyébként, hogy az előirással szemben mutatkozni fog vagy 30.000

Pofonokkal és bikacsökökkel vallatnak a máramarosszigeti szigurancán
A törvényszék elítélte a szigurancá főnököt és a szigurancá szubkomiszárt

Máramarossziget, szeptember 24.
Comsa György, a máramarosszigeti szigurancá főnöke és Füzesi Gyula szigurancá komiszár állottak hivatalos hatálommal való visszaéléssel vádolva a máramarosszigeti törvényszék Mays-Barbuceanu-tanácsa előtt.

A vádirat szerint Cere Dávid és Tivadar Juon karácsonyfalvai és Nan Juon alsóronai lakosok a múlt év június 7-én csempészéssel gyanúsítva a máramarosszigeti szigurancára kerültek. Itt este 9 és 11 óra között Comsa szigurancáfőnök és Füzesi szubkomiszár egyenként fogták őket vallatásra

előbb pofonokkal és ökölcsapásokkal halmozták el őket, majd lezuhatták a cipőjüket és bikacsökökkel verésre verték a talpukat.

Az inkvizíciós vallatás eredménye aztán az lett, hogy mindhárom aláírták az eléjük tett jegyzőkönyveket.

A három megkínzott ember azonban kiszabadulása után láttelepet vétettek fel sérüléseiről — amelyek a láttelep szerint 8—10 nap alatt gyógyultak — s feljelentést tettek az ügyészségen kintzók ellen.

A tegnapi főtárgyaláson úgy Comsa szigurancáfőnök, mint Füzesi szubkomiszár

tagadták, hogy a vádlottakat bántalmazták volna.

Szerintük azok minden kényszer nélkül tették meg vallomásukat. Ha bántalmazták szenvedtek, az csak a csendőrségnél vagy a vámnál történhetett, de a szigurancán nem bántotta őket senki.

pengős megtakarítás.
Miszti Károly dr. főügyész: Ezt a kérdést nem lehet ilyen hamar eldönteni, hiszen van egy 6500 pengős ajánlatunk is. Az ügyvédi kamara rendtartásában az van, hogy ha valaki beadta a tagsági felvételre irányuló kérést, a döntésig gyakorlatot már folytathat. Nem hiszi, hogy ez másként legyen a mérnöki kamaránál, tehát a Sajó ajánlata így figyelembe vehető.

Rimanóczy Béla igazgató: Három évi gyakorlat kell a felvételhez.

Ary Lajos főszámvevő: Ha a diplomát megkapta, miért ne vennék fel?

Rimanóczy Béla: Gyakorlati idő kell, hiszen a mérnök felelős a munkáért, az emberi életért, nem mint az ügyvéd, akitnek nincs felelőssége, ha elveszti a pert.

Miszti Károly dr. főügyész: Dehogy nem felelős, felelős az ügyvéd is. Hát az orvos?

A tanács tagok élénk derültségére szakmai vita keletkezett a főügyész és a világitási vállalat igazgató között a mérnöki és az ügyvédi hivatásról, amit végül is Rimanóczy Béla azzal zárt le, hogy nem tudja, beszámítják-e Sajónak az amerikai gyakorlatot.

A tanács egyébként elhatározta, hogy az ajánlatokat a jog- és pénzügyi bizottság útján a közgyűlés elé terjeszti.

A sértettek közül elsőnek Cere Dávidot hallgatta ki a bíróság. Cere elmondja, hogy amikor a szigurancá börtöncellájából bevezették az ucca felé eső irodába, Comsa szigurancáfőnök nekiesett a

jobbrol is, balrol is arcbavágta. Ezután levettette vele a cipőjét, letérdeltette s Füzesi szubkomiszár egy bikacsökökkel a talpait úgy elverte, hogy az utolsó ütéseket a nagy fájdalomtól már nem is érezte.

Hasonlóan vall Tivadar János is, Non Juon ellenben már néhány pofonnal meguszta, igaz, hogy őt az előtte megkínzott Tivadar figyelmeztette, hogy

valljon úgy, amint kívánják, mert különben nagyon megverik.

Ezután Tivadar Sándor karácsonyfalvai lakost hallgatta ki a bíróság. Ő annak idején tanuként volt beidéztve a szigurancára s a negyedik szobából — ennyire van a szigurancá uccai szobája a börtöncellától —

hallotta a megkínzottak ordítását.

Utolsó tanuként egy Rosca György nevű öreg karácsonyfalvai parasztot hallgattak ki. Az öreg ember csaknem teljesen süket, úgyhogy a kérdéseket valóságos fülébe kell kiabálni. Ennek dacára négy szobán keresztül ő is hallotta a sértettek fájdalomordítását.

Ezután az elnök ismét a sértetteket szólítja elő és megkérdi, hogy kívánják-e bántalmazóik megbüntetését. Ezek kijelentik, hogy nekik nem fontos, ellenben kéri felmerült orvosi költségeiknek és a betegségek miatt elvesztett keresményeiknek a megítélését.

NUNGESSER ÉS COLLI
az oceanrepülés tragikus sorsu uttörő emlékművének leleplezési ünnepélye Normandiában (Észak-Franciaország)

DICSÉRIK
A FÜSZERT, ITALT, GYÜMÖLCSÖT ÉS CSEMEGÉT
MELYET
PÁLFFYNÁL,
KOSSUTH UCCA 7. SZAM ALATT vásároltak.

KERÉKGYÁRTÓ
Kézi Munka Ipar :: Szent Anna ueca 6.
Az alanti kézimunkák újdonságai beérkeztek:
Fü, gőny filel, klópll, Dirchtl, gobolin, Kolim, smyrna, perza munkák. stb.
Iskolai vásárlások külön árendeménnyel.

Ujságot
sárló és 217
számú szelvény
Ujság
ARAT.
is megrendezi
lítás mintájára
ály pedig Ko
ésével rendez
szmecsere után
nyelnek magas
nyenyre szük
Ady Társaság
ívőbb irodalmi
munkájának ki
elhunyt
elikus
rás, hanem
téséről
et választották
betöltésére vo
dték meg.
mére vonatko
almazása évi
fizetve. Ter
ználattal. 4
ként 150 kg.
z saját sze
oru gyerme
jak.
érdezi, hogy a
ezek a java
sonlást tenni
ni evangélikus
z állami tiszt
yu javadalmi
békében sem
hoz.
domásul veszi.
elkész kötele
hosszabb vita
a stóladijakra
a debreceni re
irányadók.
ik most: a fő
ATA
erme
N,
63. l. e.
szelvény árak!
tők
2.42.

Dr. Simonca Emil kir. ügyész vádbeszédében példás büntetést kér, mert **nem engedhető meg, hogy egy állami hivatal helyisége inkvizíciós szobává alakuljon át.**

A vádlottak védője szerint semmi bizonyíték nincsen arra, hogy a sértetteket a szigurancán bárki is bántalmazta volna s ezért kéri a vádlottak felmentését.

Negyedórás szünet után hirdette ki Moys elnök az ítéletet, mely szerint a törvényszék

bűnösnek találta Comsa Györgyöt és Füzesi Gyulát hivatalos hatalommal való visszaélés vétségében

s ezért Comsát 10.000, Füzesit 5.000 lej pénzbüntetésre ítéli, alkalmazza ellenben a novellát s ennek alapján mindkettőjük büntetését három évi próbaidőre felfüggeszti. A sértetteket kártérítési követelekkel polgári perre utasítja.

Az ítélet ellen ugy az ügyész, mint az elítéltek felebbezést jelentettek be.

Egyházmegyei gyűlés

Az alsószabolcs-hajdúvidéki református egyházmegye Debrecenben a vármegyei székház dísztermében rendes közgyűlést tartott, melyen **Bartha László** esperes és **Szomjas Gusztáv** ny. főispán, egyházmegyei gondnok elnökölték. A közgyűlés a szokásos formák között folyt le. Legkiemelkedőbb tárgyai voltak: az esperes évi jelentése, a számvéviszék előterjesztése, a tanügyi, valamint a missziói bizottság jelentései és a felkészítési törvényre vonatkozó álláspont. Egyházkerületi képviselőkké választotta a közgyűlés világi részről dr. **Hudházy Zsigmond** főispánt és **Rádó István** ny. főispánt, egyházi részről **Demjén Ferenc** és **Ántay Jenő** lelkész-tanácsbírákat. Az egyházmegyei közgyűlés az egyházmegye területén működő tanítószágnak azért a rendkívül hazafias, lelkes munkateljesítményéért, hogy az iskolák vallásoskölési, szellemi és pedagógiai színvonalát a békebeli színvonal fölé emelte, dícsérő elismerését és hálás köszönetét jelezte ki. **Szomjas Gusztáv** e. m. gondnok előterjesztésére **Bor János** ref. isk. igazgató, egyházmegyei tanügyi előadó, a tanügyi bizottság jelentésének gondos és lelkiismeretes feldolgozásáért szintén elismerését és köszönetét nyilvánította.

Iparkamarai ösztöndíjak és jutalmak kiírása

A debreceni kereskedelmi és iparkamara teljes mértékben törekszik arra, hogy az iparfejlesztés nemzeti jelentőségű célját a szakoktatás hathatós támogatásával még eredményesebben mozgássa elő. Ezért költségelőirányzatában mindig fokozottabb mértékben illeszti be a kamara a munkásjutalmakat s a szakoktatási és külföldi utazási, illetve tanulmányi ösztöndíjakat.

Az 1928. évi költségvetésben előirányzott szakoktatási és külföldi utazási, illetve külföldi tanulmányi ösztöndíjakra most hirdette meg a kamara a pályázatokat, a következők:

1. A néhai Szent-Királyi Tivadar kamarai elnök nevét viselő egyezer pengős külföldi utazási ösztöndíj. Az ösztöndíjat az évben kereskedő ifjú nyerheti el, aki az ösztöndíj elnyerése esetén egy évig külföldön köteles tartózkodni.

2. A néhai Tóth Sándor levelező tag nevét viselő egy 400 pengős utazási ösztöndíj. Ez évben iparos ifjú részére adandó s az ösztöndíjat elnyert ifjú három hónapig köteles külföldön tartózkodni.

3. Négy, egyenként 300 pengős ösztöndíj — magasabb szakoktatási iskolák és főiskolák hallgatói részére.

4. Husz, egyenként 150 pengős ösztöndíj a debreceni fémipari és faipari szakiskola növendékei számára.

5. Tíz, egyenként 150 pengős ösztöndíj a szolnoki fa- és fémipari szakiskola növendékei számára.

6. Tizenhat, egyenként 150 és négy

SIPKOVITS BÉLA
Tűkőrgyártás. Üvegcsiszolás.
Kirákatok tűkőrgyártása, épület és portál üvegezés. Nagyvárad u. 15. (Szív u.) Tel. 356.

egyenként 250 pengős ösztöndíj különféle szakiskolák növendékei számára.

Kardoss Géza igazgató kijelenti, hogy ő a nyert szubvenció ügyében nem tárgyalt senkivel sem

Pár nap előtti Debrecen város jog- és pénzügyi bizottságának ülésén olvasta fel dr. Vásáry István polgármester-helyettes a belügyminiszter leiratát, amelyben közli a miniszter, hogy a debreceni mozgószínházakkal megállapodást létesített. E megállapodás szerint a debreceni mozgószínházak évi 25.000 pengő segélyt adnának a Csokonai-színháznak mindaddig, amíg Debrecenben a városnak nincsen mozija. A segélyt a belügyminiszter egyenesen a színház számára rendeli, ellenben kiköti, hogy ennek folytán

nem csökkentheti a város a színház szubvencióját, továbbra is annyi szubvenciót köteles adni a színháznak, mint amennyit eddig adott.

A jog- és pénzügyi bizottságban éles támadások hangzottak el a belügyminiszter rendelkezése ellen s az egyik szónok olyan beállításban tárgyalta az esetet, mintha a mozikkal kötött egyezségben Kardoss Géza színgazgatónak is szerepe lenne. Ezzel az ügyvel kapcsolatban a színgazgató ma a következő nyilatkozatot juttatta hozzánk:

„Szólnokról munkából hazajövet olvasom a helyi lapoknak tudósítását, a jog- és pénzügyi bizottság ülésének lefolyásáról s így olvasom azt, hogy az említett bizottságnak több tagja azt állította, hogy

én a város nevében vagy talán a város háta megett a moziirószttel, vagy a belügyminisztériummal pénzbeli segélyezés iránt tárgyaltam volna

és hogy ilyen tárgyalások eredménye a m. kir. Belügyminiszter Ur. Ónagyméltóságának most kiadott rendelete.

Végtelenül meglepett, hogy ezt a rendeletet és megegyezést az én szememmel szembe tárgyalásaimmal hozták összefüggésbe anélkül, hogy előzetesen idevonatkozóan csak kérdést is intéztek volna hozzám.

Ha ez megtörtént volna, nyilván elmaradt volna megtámadtatásom, amelyre okot nem szolgáltatott. De megkérdésem nélkül is a logika alapján megállapítható lett volna, hogy

nekem ezen tárgyalásokban semmi részem nem lehet.

VARRÓGEPEK

CSILLÁROK

GRAMOFONOK

meglepedően olcsón

[részletre is

Katz Andornál

Piac ucca 83. Király ucca sarok

Telefon 7-78.

LEGJOBBAK

GRÜN WALD CIPŐÜZEM

GYÁRTMÁNYAI

DEBRECEN, SAS UCCA 4. Kétszemesegélyző palota. Munkatele Darabos ucca 7. sz.

Pályázati határidő e n.ó 30. A pályázatokra vonatkozólag részletes felvilágosítás és tájékoztatás a kamaránál (Debrecen, Verbózy ucca 2-4. szám) nyerhető.

hiúsen szerződéseim ez évben lejár és még jövő helyzetem bizonytalan, egy talán utánam következő másik direktornak bizonyára nem kaparom ki a gesztenyét a tüzből, hanem bevárom, amíg a színház igazgatójának a jövő sorsa rendezést nyer.

Ezt a következtetést, mint említettem, a logika primitív törvénye megadja, amihez én csak annyit teszek hozzá, hogy

én soha sem moziengedélyesekkel sem ezek sorsát intéző körökkel és hatóságokkal nem tárgyaltam és nekem a helyzet ilyen-éppen alakulásában semmiféle részem sincs.

Öszintén sajnálom, hogy ez az alkalom újra csak arra szolgál okul, hogy engem amikor a legnagyobb ambícióval készülnék az új színházi évad megnyitására, munkám közben ártatlanul megtámadjanak.

Másik része a dolognak az, amit nem tagadok el, hogy szükségem van hathatós anyagi támogatásra és hálás köszönettel kell fogadnom a nagyméltóságú m. kir. Belügyminiszter Ur. Ónagyméltóságának azon intencióját, hogy a Csokonai-színház anyagi támogatását kulturális feladatnak, épen ezért szükségesnek tekinti. Ha a mozi-ügynek az lenne a vége, hogy sem mozgószínházat nem kap a város, sem nem kapom a mozikkal most kirott anyagi segítséget, úgy újra csak én vagyok a vesztes és probléma marad tovább a kérdés: mi lesz?

Kardoss Géza
színgazgató.

Versenytagyalások

Szénzállítások. M. kir. 6. honvéd vezvelesdandár. Okt. 25.

Utakaparáház építése. M. kir. állam-építészeti hivatal Debrecen. Szept. 27.

Ref. iskolaépítés. Kisvárdai ref. egyház. Szept. 17.

Járásbírószáki épület építése. M. kir. igazságügyminisztérium. Szept. 27.

Kulturház építése. Berekböszörmény község előlárószága. Okt. 2.

Vízvezetési és esatornázási bővítési terv. Debrecen város tanácsa. Okt. 19.

Hűvös, esős idő

A Meteorológiai Intézet jelenti: Az északnyugati maximum területéről a kontinensre zudult hideg légtömegek folytán a hőmérséklet itt erősen szállvedt ugyanarra, hogy különösen Franciaországban a derülés által elősegítve, éjjeli fagyok is voltak. A légnyomás maximum ma visszahúzódott és így a nyomáskülönbségek csökkentek annak ellenére, hogy Olaszország felől depressziók lepték el Európát. A depressziós centrumok Litvánia, Románia és az Adria felélt vannak. Ezek a depressziók vonulások után mindenütt nagy esőt okoztak. Hazánkban hőcsökkenés különösen a nyugati részeken volt nagyobb mértékben, ahol a hőmérő nappal is a 10 fok Celsiuson alul maradt. Az eső is nagyobbbrést a Dunántulra jutott. Veszprémben 24, Pápán 22, Kaposváron 20 mm. esett. Az Alföldön jórészt 5 mm-en alul maradt a csapadék. Egerben zivatar volt 25 mm-es esővel. Budapesten szeptember 24-én délben a hőmérséklet 10 fok Celsius.

Időprognózis: Hűvös, jobbra felhős idő, még sok helyütt esővel.

KOMLÓS

NŐI FELÖLTŐK MODELHÁZA
Debrecen, Piac u. 42

Elegáns őszi és téli
felöltők.
Valódi szőrme-
bundák.
Leány kabátok, Intézetű ruhák
Legnagyobb választékban

Hat hónap emberölésért

Hirt adunk arról, hogy a múlt év őszén Hencidán **Beregszászi Sándor** és **Papp József** legények összeverekedtek egy leány miatt. A verekedés során a gyengébb Papp József maradt alul, aki vérső erőfeszítésével felkapott egy nagy követ és azt Beregszászi fejéhez vágta.

A kö bezúzta a vetélytárs fejét és olyan sebet okozott, hogy Beregszászi azonnal meghalt.

A debreceni törvényszék az enyhítő körülmények figyelembe vételével hat hónapi börtönrre ítélte Papp Józsefet. Az ügy felebbezés folytán került a debreceni tábla elé, amelynek tanácsa helyben hagyta a törvényszék ítéletét.

Asszonyháboru szavakkal és tettekkel a piacon

A Csapó uccai piacon hétfőn délelőtt nagy botrányt csinált két napszámos-asszony: **Liszky Jánosné** és **Barók Andrásné**. Utelkelték egymást és csúnyán kiabáltak. A rendőr nagy nehezen szétválasztotta a két asszonyt és bekísérte a rendőrségre, ahol dr. **Csige Sándor** rendőrbíró elé kerültek. A rendőrbíró kérdésére Barókné előadta, hogy jogos felháborodásban támadta meg Liszkayné.

— Kérem alássan, a gyalázatos családi háborúságot csinált nekem. Az uramnak azt mondta: **Bolond ember lesz kend, ha a feleségét agyon nem veri!** Az uram meg megfogadta a szót, oszt a Törölvetőben üldözött egy nagy kessel és meg akart ölni.

A rendőrbíró (Liszkyknéhez): Igaz, hogy maga volt a békebontó? Mit mondott az urának?

— Hát én csak azt mondtam, hogy a felesége mással alszik és ez igaz is!

— A piacon kölcsönösen szidalmazták egymást?

Barókné: Nem, ő mondott fajtalan szavakat nekem, mire én csak azt mondtam: **„Disznó alak! Mocskos pótló!”**

A mocskos pótlójának nevezett asszony hevesen tiltakozott a jelző ellen és mindenáron vissza akarta adni a kapott pótlókat. Vitatkoztak egy kicsit és tanukat neveztek be, új tárgyalást kérve. A rendőrbíró el is napolta a tárgyalást. A távozó Barókné az aítóból visszaküldött a szobájában maradt Liszkayknének:

— Maga meg vigyázzon, mert ezután jön a fekete leves — és behúzta nagy mérgesen maga után az aítót.

1928
a r
M a
évtize
trófaja
lőváro
nyári
zat pu
A k
sek
lyen
égős
szeri
nem sz
az any
A fál
amely
sára al
legnagy
Már ko
járókná
elkelt”.
A zel
láng
azonbar
veszély
munkáh
mert a
csaptak
másodp
az eg
a régi
alatt lá
erővel
óriá
A köz
nyugtat
egy vid
tetten r
A rég
szük l
külök
A hatal
orditozá
Mint a
a közön
azzal, h
mekek
saját éle
Az er
lenül elt
A va
s ezek
rugtál
mület
A spa
elterjedt
nal alá
az össze
rendőrsé
ház kör
hogy a
lithassák
tására k
ezredet
házhoz
résztveg
A néz
juthat
lángok
Ekkor az
tötte be
sokan aj
részét m
A késő
talos jele
azoknak
ISK
FEUE

500 halottja van a madridi szörnyű tüzkatasztrófának

Az utolsó évtizedek legborzalmasabb tüzkatasztrófája — Kigyuladt a nyári színházat környező egész városnegyed Csak napok múlva lehet megállapítani az áldozatok pontos számát

Madrid, szeptember 24. Az utolsó évtizedek legborzalmasabb tüzkatasztrófája játszódott le tegnap a spanyol fővárosban. A tűz Madrid legnagyobb nyári színházát, a Novedados-színházat pusztította el.

A katasztrófa már az első jelentések szerint is nagyobb, mint amilyen a párisi és csikágói színház-egés volt, mert a legelső becslések szerint a tűznél ötszáz ember pusztult el.

nem szólva a rengeteg sebesültről és az anyagi kárról.

A fából épült hatemeletes színházban, amely háromezer személy befogadására alkalmas, tegnap este a szezon legnagyobb sikerű darabját játszották. Már kora délután kifüggesztették a bejáratnál a táblákat, hogy „minden jegy elkelt”.

A zselő felvonás utolsó jeleneteinél lángok csaptak fel a színpadon,

azonban senki sem gondolt nagyobb veszélyre. A színházi tüzoltók azonnal munkába láttak, de eredmény nélkül, mert a lángok egy pillanat alatt átcsaptak a díszletekre és a következő másodpercben már

az egész színpad lángtengerré változott.

a régi korhadt faépület másodpercek alatt lángborult s a tűz elementáris erővel terjedt tova. Az első pillanokban

óriási pánik tört ki a nézőtérén.

A közönséget hiába igyekeztek megnyugtatni, hasztalan játszott a zenekar egy vidám indulót, az emberek fejvesztetten rohantak a kijáratok felé.

A régi színház épületében kevés és szűk kijáró volt csak s így a menekülők nem tudtak hamarosan a szabadba jutni.

A hatalmas nézőteret rémült emberek ordítóása töltötte be.

Mint egy megvadult nyáj, úgy rohant a közönség előre. Senki sem törődött azzal, hogy nők jajveszékelnék és gyermekek sikoltoznak, mindenki csak a saját életére gondolt.

Az erősek kerültek felül s könyörtelenül eltiporták a gyöngéket.

A vad rohanásban sokan elestek s ezeket a hátulról előretörők félre-rugták, összetaposták, mert a rémület üzte és hajította a megvadult embereket.

A spanyol fővárosban pillanatok alatt elterjedt a tüzkatasztrófa híre s azonnal alármírozták az egész tüzoltóságot, az összes egészségügyi szervezetet, a rendőrséget és a katonaságot. A színház körül levő autókát elrekvirálták, hogy a sebesülteket gyorsabban szállíthassák a kórházakba s a rend fenntartására kivezényelt katonákon kívül egy ezredet vittek rohamlépésben a színházhoz, hogy a mentési munkálatokban résztvegyenek.

A nézőközönségnek még fele sem juthatott ki a szabadba, mikor a lángok már a kijáratokat is elértek.

Ekkor az egész színházat fojtó füst töltötte be és az emberek közül nagyon sokan ájultak el, akiknek legnagyobb részét már nem is lehetett megmenteni.

A késő éjszakai órákban kiadott hivatalos jelentés szerint egyelőre csak azoknak a sebesülteknek számát tudták

megállapítani, akiknek sikerült kijutniok a lángtengerből. Összesen

kétszázharminckét sebesültet szállítottak a különböző kórházakba.

Nyolevan sebesültek az állapota aggasztó s ezek közül hárman néhány óra múlva már bele is haltak égési sebeikbe.

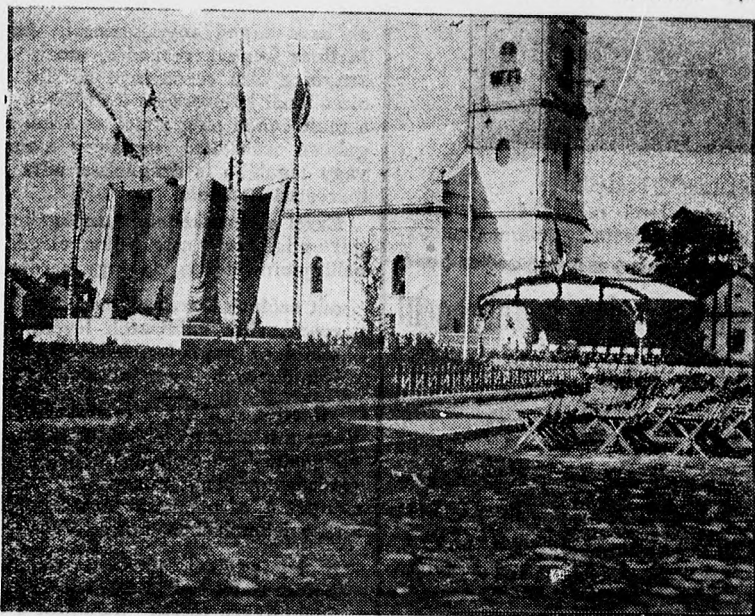
A halottak számát ötszázra becsülik, pontos számot azonban csak napok múlva tudják megállapítani, ha majd megtörténnek az elünnési bejelentések.

A színház főtég leégett s a benne-

zött sek a gyermek. A halottak számát még nem lehet felbecsülni, de annyi bizonyos, hogy több száz néző a színház felsőbb sorai-ban be volt zárva

és ezek nem menekülhettek ki a szabadba.

Madrid, szeptember 24. A színház-egésnek mintegy négyszáz sebesültje van, akiket a különböző kórházakban ápolnak. A sebesültek és a menekültek elbeszélései alapján valószínűnek látszik, hogy a hatodik emelet minden egyes nézője a tűz áldozata lett. Mint-hogy a tüzoltók a hatalmas épületbe

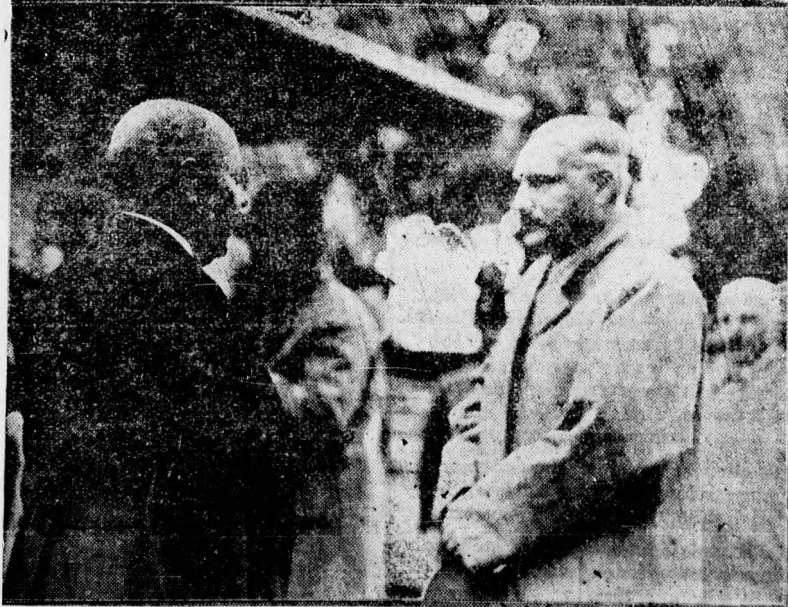
A LEPELLEL ELTAKART TISZA KÁLMÁN SZOBOR
Berettyófalui főterén, a református templom mellett, a leleplezés előtt eddig nem tudtak benyomulni,

kedt áldozatok holttesteit teljes le-

hetetlenség agnoszkálni.

A borzalmas tüzkatasztrófa hírére Primo de Rivera és a direktórium tagjai azonnal a helyszínre siettek, hogy személyesen irányítsák a mentési munkálatokat.
Madrid, szeptember 23. W(olf.) A tűz átterjedt a színház körül levő háztömbre is. Ez a háztömb Madrid egyik legsűrűbben lakott negyedében fekszik. A tüzoltóság csak óriási fáradtsággal tud urrá lenni a tűz felett, mivel a régi épületek úgy égnek, mint a papír. Nyolevan sebesült állapota életveszélyes. Két sebesült a mentőállomáson meghalt.

A romok alatt fekvő halottak kö-

SZCITOVSZKY BELÜGYMINISZTER A BERETTYÓFALUI ÁLLOMÁSON
fogadja a hatóságok vezetőinek jelentését. A belügyminiszter a kormányt képviselte a szoborleleplezésen

alsó nézőtérén csak kevés halott van de

a felső emeleten, ahova még nem tudtak behatolni, valószínűleg még tekintélyes számú áldozat fekszik.

Az eltakarítási munkálatokat és a halottak elszállítását csak akkor kezdik meg, ha a fényszórókat üzembe helyezik.

A gázoló soffírt egy évre meg-

fosztották autózvezetői jogosultságtól
A debreceni törvényszék Jeney tanácsa hétfőn délelőtt tartotta meg a tárgyalást Jenkey Sándor soffír ügyében, aki Hajdusoboszlón elűtötte Marton Sándor gazdálkodót és kocsisát, Medve Jánost. A gázolás következtében a gazdálkodó és kocsisa súlyosan megsérültek. Az eljárás során megállapítást nyert, hogy a soffírt terheli a felelősség és ezért állították a bíróság elé. A tárgyaláson kiderült, hogy a soffírt gyorshajás miatt már több ízben meg-

A tanak kihallgatása után a bíróság Jenkey Sándort elítélte 15 napi fogházra és kimondta, hogy egy évig nem szabad autót vezetnie és az egy év letelte után is csak új vizsga után illehet a volán mellé. Az ítélet ellen a soffír felebezést jelentett be.

Családi háborúság harmin-

kilenc évi házasság után féltékenységből

Megírtuk, hogy ez év tavaszán hitvesvilkossági kísérlet történt Haidubágyos községben.

Farkas András 59 éves földmives a

vele 39 éve házasságban élő Rácz Esztert felakarta akasztani a mes-

tergerendára.
Az öregnek ugyanis valaki azt pletykálta, hogy a felesége megcsalja. Farkas

magyon bántotta, hogy 61 éves fele-

sege megcsalja és ezért vetett hur-

kot a nyakába.
A csendőrök elfogták Farkast és behozták a debreceni ügyészségre. Letartóztatták, de most szabadon bocsátották, mivel semmi bizonyíték nem merült fel arra vonatkozólag, hogy tényleg megakarta ölni a feleségét. Farkas pedig azt hangoztatta, hogy csak meg akarta ijesztetni az asszonyt, megölni nem volt szándékában.

Főlemelték a színházi ruhatár

díjakat
Kardoss Géza színiigazgató beadványt intézett a városi tanácshoz, azt kérve, hogy a tanács állapítson meg a Csokonai-színház ruhatárában új díjszabást. A pengőérték behozatala előtt a ruhatári díjak úgy voltak megállapítva, hogy kabát után 2000, kalap, esernyő után pedig 1000 koronát kellett fizetni. A pengőszámítás életbelépésével át-számították a díjakat, úgy, hogy kabát után most 16, kalap és esernyő után pedig 8 fillért szedtek. A színiigazgató azt kérte, hogy a ruhatári díjakat emeljék fel, olyanformán, hogy kabát után 20 fillér, kalap és esernyő után pedig 10 fillért lehessen szedni. Az igazgató hivatkozott arra, hogy az Arany Bikában rendezett koncerteknél 40 és 20 filléres ruhatári díjakat szednek, másrészt arra, hogy a személyzetnek nincs aprópénze visszaadni. Csűrös Ferenc dr. kultúratanácsnok hétfőn ismertette a tanácsban a színiigazgató kérését és javasolta, hogy azt teljesítsék.

V a s s Károly dr. tanácsnok az emelés ellen nyilatkozott, azzal, hogy az már egy egész családnál jelent valamit.

Misztí Károly dr. tiszti főügyész: Rendszerint ugyanis otthagyják a visszajáró pénzt.

V a s s Károly dr. tanácsnok: Az nem indok, hogy nincs aprópénz. Tessék el-látni a személyzetet aprópénzzel.

Misztí Károly dr. tiszti főügyész: A gyakorlat azt mutatja, hogy nem adnak vissza, de így legalább a személyzeté marad a pénz.

A kérdést végül is szavazásra tette fel az elnöklő dr. Vargha Elemér tb.

OS
DELLHÁZA
ac u. 42

és téli
k.
r me-
k.
ti ruhák
sz t é k b a n

erölésért
y a mult év
szí Sándor és
szerevekedtek
edés során a
radt ahl, aki
pott egy nagy
felehez vágta.

rs felett és
gy Bereg-
halt.
k az enyhítő
vételeivel hat
Józsefet. Az
rült a debreceni
tanácsa hely-
itéletét.

szavak-
a piacon
tőlön délelőtt
t napszámos-
é és Barók
mást és esu-
nagy nehe-
asszonyt és
hol dr. Csige
eladta, hogy
amadta meg

alázatos esak-
nekem. Az
nd ember lesz
on nem veri!
a szót, oszt
gy nagy kés-
éhoz): Igaz,
tő? Mit mon-
ndtam, hogy
s ez igaz is!
n szidalmaz-

ISKOLATÁSKÁT
csak a készítőnél vegyen.
FEUERMANN bóröndösmester
(PIAC U. 26.)
Bamburgen passag.

ebben a szezonban már 20 és 10 filléres ruhatári díjak lesznek a Csokonai-színházban.

főjegyző. A szavazatok megoszlottak, úgy hogy elnöki döntéssel kellett élni. Az elnök az emelés mellett volt, tehát

A DEBRECENI EGYETEM KÜLDÖTTSEGE

a szoborleplezési ünnepélyre indul. E löl dr. Darkó Jenő rektor és Hankiss János professzor, mögöttük dr. Lencz Géza és dr. Tankó Béla egyetemi tanárok.

Az ipartestület rendkívüli közgyűlésén akarják a debreceni iparosok tisztázni, hogy miért kell tanoncaik tanszerszükségletét kétszeres áron megvásárolni

A városi vállalatok különös üzleti „mozgékonyosságának” újabb kinövését jelenti a tanonciskolai tanszerszállítások, amely súlyosan sérti a legális kereskedelem és a debreceni iparosok érdekeit

A Debreceni Független Újság évek hosszú sora óta hangoztatja, hogy a közületeknek a legkevésbé sem lehet feladatuk a kereskedelmi és ipari tevékenység, hogy különösen

a városi vállalkozások közt igen sok olyan van, amely egyáltalán nem az elsődrendű közszükségletet elégíti ki és csak arra való, hogy az adófizetők pénzén konkurrenciát csináljon maguknak az adófizetőknek,

akiket amúgy is a legnagyobb mértékben sújtanak a rendkívül nehéz gazdasági viszonyok. Ezt az álláspontot a város mai vezetősége nem tette magáévá, sőt ellenkezőleg ma is vannak favorizált hatósági üzemei.

A Debreceni Független Újság álláspontját azonban most nem kisebb fórum igazolta, mint a város főfelügyeleti hatósága, maga a belügyminiszter. Scitovszky Béla belügyminiszter tudvalevőleg most leiratot intézett Debrecen városához az ismeretes moziügyben s ebben a leiratban a belügyminiszter következőket mondja:

„Elvi álláspontom az, hogy közjogi testületeknek nem lehet hivatása és feladata, hogy kereskedelmi mozgékonyt és hozzáértést kívánó vállalkozásokat vezessenek olyankor, amikor ezek tevékenysége nem elsődrendű közszükséglet kielégítésére szolgál.”

Debrecen városnak ennek ellenére nem egy vállalata van, amelynek tevékenysége egyáltalán nem szolgálja elsődrendű közszükséglet kielégítését, hiszen ezt még a város vezetősége sem állítja sem a téglagyárról, sem a városi szeszüzletről, annál kevésbé a városi nyomdáról. A városi nyomdáról, amely valóban „kereskedelmi mozgékonyt és hozzáértést kívánó vállalat”, de hogy ez a moz-

gékonyt a gyakorlatban miképpen érvényesül, arra példákat a közelmúltból is nem egyet lehet felhozni.

Csak nemrég történt, hogy a városi tanács megengedte a városi világítási vállalatnak, hogy a nyomtatványok egy részét nem a városi nyomdánál, hanem a többi villany- és gázfogyasztó nyomdánál szerezzé be. Ez eddig rendben volna, már ez is valamelyes eredmény az eddigi merev állásponttal szemben, de van aztán egy kikötése a tanácsnak, amely még ezt a csekély engedélyt is a legnagyobb mértékben illuzóriussá teszi. Mert a tanács kimondotta, hogy a városi világítási vállalatnak ajánlatot kell kérnie a nyomdavállalatoktól s

a legolcsóbb ajánlatot be kell mutatnia a városi nyomdának. Ha azután a városi nyomda hajlandó ugyanazon az áron elkészíteni a nyomtatványt, akkor a városi világítási vállalatnak ott kell csináltatnia.

Ilyen „mozgékonyt” mellett nem csodálható, hogy az adófizető és amellet igen nagy villany és gázszámla terhét viselő magánnyomdák a városi világítási vállalatnál nem juthatnak nyomtatványhoz.

Még kirívóbb példa a hatósági üzemek támogatására az az eset, ami éppen a napokban történt az iparostanonciskolai tankönyv- és tanszerszállítással kapcsolatban.

A versenytárgyalásra két cég is, ifj. Gyürky Sándor és a Hegedüs és Sándor rt. tett ötven százalékkal olcsóbb ajánlatot az iparostanonciskola tankönyv- és tanszerszükségletének a szállítására, mint a Méliusz könyvkereskedés,

ennek ellenére a városi tanács azzal a megmagyarázhatatlan indokolással, hogy ugyanis pár fillér különbségről van szó,

a saját tulajdonában levő Méliusz könyvkereskedésnek juttatta a szállítást.

Hogy ez a „pár filléres különbség” mit jelent, elég arra hivatkozni, hogy az iparostanoncok az iskolánál a tanszerek egy teljes példányban

a Méliusz ajánlata szerint 17 pengő 16¹⁰/₁₀₀ fillérért, a Gyürky Sándor ajánlata szerint 11 pengő 41¹⁰/₁₀₀ fillérért, a Hegedüs és Sándor rt. ajánlata szerint pedig 9 pengő 48 fillérért szerezheti be.

De abban az esetben, ha az előttünk ismeretlen rendeltetésű tanszerszámlának nyújtandó engedélyt a tanoncok, illetve az iparosok javára nyújtanák, akkor is

az iskola egy példány komplett tanszert a Méliusz ajánlata szerint 12 pengő 25¹⁸/₁₀₀ fillérért, a Gyürky Sándor ajánlata szerint 9 pengő 81¹⁴/₁₀₀ fillérért, a Hegedüs és Sándor rt. ajánlata szerint 8 pengő 53²/₁₀ fillérért is megkapták volna,

ha az iparostanonciskola vezetősége és a városi tanács nem favorizálták volna a Méliuszt.

Kezünkben van a tanonciskola igazgatósága által szeptember 11-én kiadott tanszerjegyzék, amely szerint

egy könyvviteli füzetért 1.60 pengőt fizettek egy iparostanonccal, szeptember 15-én azonban ugyanazt a könyvviteli füzetet már 1.28 pengőért árusították.

Ez arra enged következtetni, hogy a Méliusz könyvkereskedés, amely a versenytárgyalás eredménye szerint a legolcsóbbnál kétszeresen drágábban szállít, a múlt évben még ennél az árnál is drágábban szállította ugyanazt a tanszert, vagy legalább is drágábban adta azt az iparostanonciskola.

Ezzel a kereskedelmi „mozgékonyt” alighanem meg volna elégedve a belügyminiszter is, de nagy kérdés, hogy

mit szólnak hozzá a tanonctartó iparosok, akik adófizetők lévén, fenn tartói az iparostanonciskolának és tulajdonosai — ugyancsak, mint adó-

fizetők, a Méliusz felerészének is.

Vagy mit szólnak ahhoz a „pontos” felvilágosításhoz, amit a tanonciskola igazgatósága adott a versenytárgyalás eredményét a városi tanácshoz betervezett kísérő jelentésében, hogy

a legnagyobb tétel a tankönyv, holott tudni kell, hogy összesen két tankönyvre tettek ajánlatot s ezek ára együtt 6 pengő!

Ismételni kell, hogy az egyedüli helyes eljárás az lett volna, ha megengedik — a kultuszminiszter rendelete intenciójának megfelelően —, hogy minden iparostanuló, illetve iparos ott szerezzé be a tanszereit, ahol akarja, mert így nem jutottak volna abba a helyzetbe, hogy

kétszeres áron kell azokat megfizetniük.

Az iparostanonciskolának tételenként rendelkezésére állott a versenytárgyalás összehasonlító eredménye és ennek ellenére

a jóval drágább Méliusz-ajánlatot javasolta elfogadásra a tanácsnak.

Hogy miért, azt csak az iparostanonciskola igazgatójának egyik nyilatkozatából lehet következtetni, amelyben jelentékeny érvelést hozta fel, hogy a tanszerbeszerzésnél a bizalom kérdése is számításba jön.

Remélhetőleg nem azt akarta s akarja állítani ezzel az igazgató, hogy akár a Gyürky Sándor cég, akár a Hegedüs és Sándor rt. nem volnának éppen olyan megbízható cégek, mint a Méliusz könyvkereskedés.

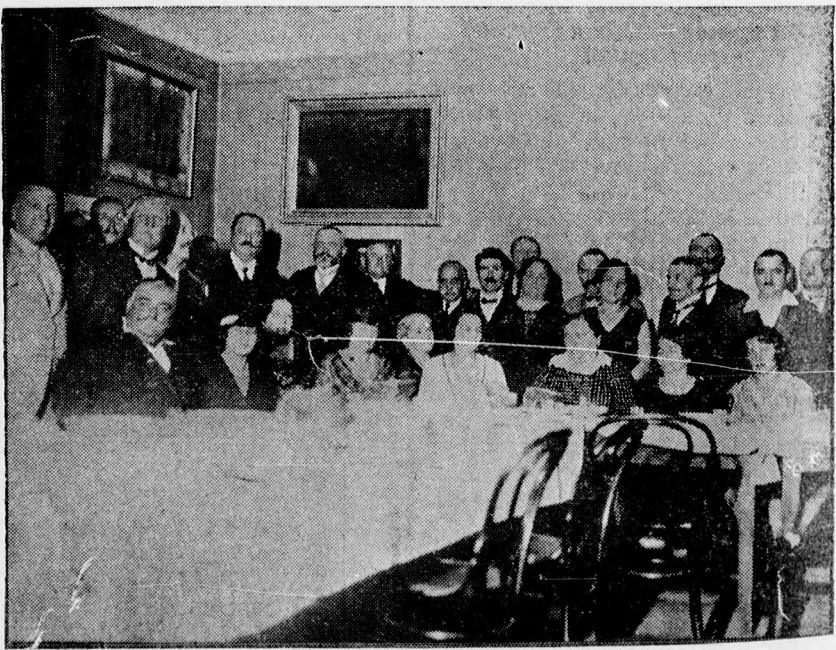
S ha már az iparostanonciskola igazgatójának kijelentése burkoltan ezt jelentené, Debrecen város tanácsának illenék emlékezni arra, hogy

a Hegedüs és Sándor cég, amely 20 éven keresztül szerződéses papírszállítója volt a városi nyomdának, szerződéses kötelezettségének a háboru három éve alatt olyan módon felelt meg, hogy a folytonosan emelkedő papírárak ellenére akkor, midőn más nyomda Magyarországon egyáltalán nem volt képes papírhoz jutni semmi pénzért sem, a Hegedüs és Sándor cég negyedrész áron szállította a papírt a város nyomdájának.

Az összes papírszükségletet, amely pedig a háboru egy-egy évében sokszorosan több volt, mint a megelőző tizenhét év bármely esztendejében jóval az akkori napiáron alul szállította. — Ugyanakkor azonban Debrecen város könyvnyomda vállalatát, amely ugyanazon szerződésben kötelezve volt arra, hogy a Hegedüs és Sándor cég nyomtatványszükségletét a szerződésben megállapított áron szállítsa, az egész háboru alatt visszautasította a cég nyomtatvány megrendeléseit azzal, hogy munkái háboruban lévén, azokat nem teljesítheti. Ugyanakkor azonban a városi nyomda Debrecen városnak és magánosoknak is óriási mennyiségű nyomtatványt szállított, mert azoktól a napiárral kapták.

Ezek után joggal megállapítható, hogy a Hegedüs és Sándor cég legalább annyira megbízható vállalat, mint a városi könyvnyomdavállalat tulajdonában levő Méliusz könyvkereskedés.

Debrecen város iparosai már feleszméltek és rendkívüli közgyűlésre hívják össze az ipartestületet, tiltakozásra a városi tanács intézkedése ellen, hogy a kétszeresen drágább városi vállalatnak juttassa a szállítást. De éppen itt az ideje annak, hogy akcióba lépjenek Debrecen összes kereskedői és iparosai, a kereskedelmi és iparkamara és az ipartestület, az OMKE, a Kereskedő Társulat, mint a kereskedelem és ipar érdekképviseleti s tiltakozzanak a város többi vállalatának terjeszkedése és egészen különös módon értelmezett „mozgékonyt” ellen.

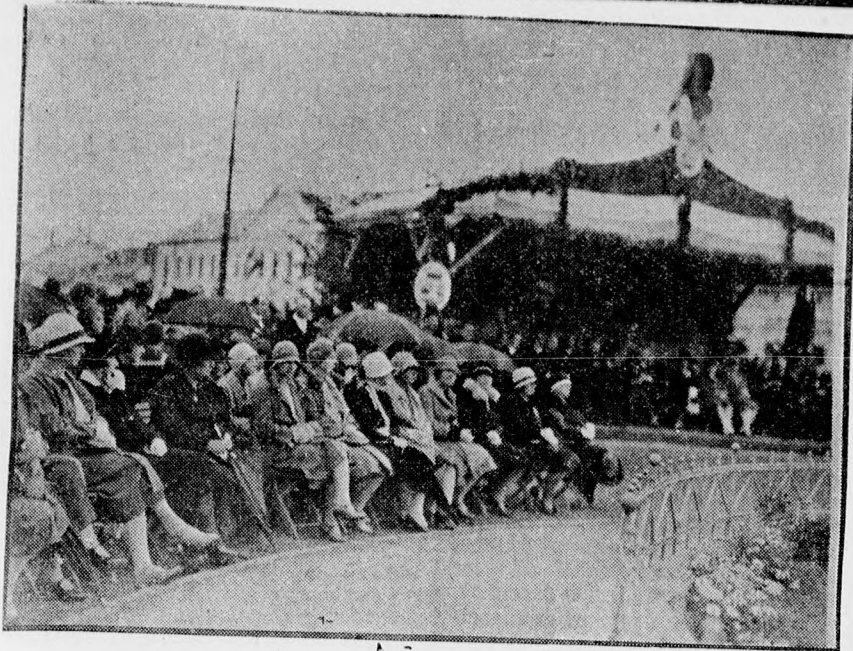
KOSSUTH LAJOS SZÜLETÉSÉNEK ÉVFORDULÓJÁRA SZÉP ÜNNEPÉLYT RENDEZETT A KOSSUTH DALKÖR

A Függetlenségi Körben tartott ünnepséget résztvevőinek egy csoportja: Hegyemegi Kiss Pál képviselő, Békty Lajos képviselő, dr. Lencz Géza egyetemi tanár, Deák István, Jenei Szabó Miklós, dr. Fényes Endre, Szabó Henrik, Lajter Péter, Harsányi Imre stb. Az asztalfőn ül fehér toalettben Hegyemegi Kiss Pálné.

Női kalap-
különlegességek — Jutányos ártak-
tások — Olcsó árak — Takarékosan
könyveskéré hat navi hitel!
KARDOS BÉLANÉ Miklós u. 4.
I-ső emelet.

Hogya szerü

A legelt...
norvég nap...
lenő „Aften...
száma kerü...
oldalon gyü...
képét, belse...
zása érdeke...
portré al...
„Grevinne...
kiderül, hog...
kerül Norv...
lan ugyan...
lékalbumról...
lőben érte...
25 éves j...
Oslóból C...
-soda, hogy...
jegyzí meg...
békésen me...
tikusan kül...
bersorsok k...
nő, gróf Va...
portréját, a...
raiza teszi...
album olvas...
Huszonöt...
padiáról in...
lábból szárm...
lvája és a...
ba végzett...
gaztáló mu...
ősi cegei k...
Norvégában...
ják számon...
norvég lege...
délybe. Ne...
Kemény Zsi...
télvén ünne...
házának s...
hogy az Aft...
súlyos érte...

A szoborleplezést váró közönség a diszszátor mellett

„A cegei grófné“

Hogyan lett magyar mágnásasszony a népszerű norvég írónőből — Egy norvég lap magyar vonatkozású cikke

A legelterjedtebb és a legnagyobb norvég napilapnak, a naponként megjelenő „Aftenposten“-nek egyik legutóbbi száma került a kezünkbe, amely az első oldalon gyászkeretben közli Amundsen képét, belsejében pedig erdélyi vonatkozású érdekességet tartalmaz. Egy női portré alatt a következő felírás áll: „Grevinne de Cegi“. A kisérő cikkből kiderül, hogy a „Cegi grófné“ miként került Norvégia vezető organumába. A lap ugyanis megemlékezik arról az emlékalbumról, amelyet 1903-ban, az Oslóban érettségizett diákok bizottsága a 25 éves jubileum alkalmából kiadott. Oslóból Cegéig hosszú az út és nem sósda, hogy az Aftenposten borongva jegyzi meg: „A sok embersors, mely itt békésen megfér egymás mellett, fantasztikusan különféle.“ Ezek közül az embersorsok közül ragadta ki a cegei grófné, gróf Vass Györgyné, Signe Larsen portréját, akiről megírja, hogy az ő élet-rajza teszi a legmélyebb benyomást az album olvasóira.

Huszonöt évvel ezelőtt az oslói iskola padjairól indult el az előkelő norvég családból származó Signe Larsen élete pályája és a nagy világrengés borzalmaiba vezetett gyönyörű békecsináló, vigasztaló munka után a szolnokdobokai ősi cegei kastélyban állapodott meg. Norvégiában, mint fontos tollat tartják számon és kiderült, hogy a szép norvég legendákat elhozta magával Erdélybe. Nemrégiben a marosvásárhelyi Kemény Zsigmond irodalmi társaság estélyén innepelte a közönség Amundsen hazájának szülőit. Nem esoda tehát, hogy az Aftenposten ezzel a jellemző és súlyos értelmű megállapítással vezeti be

róla írt cikkét: „Magyarrá lett nemes hölgy.“

Messze északon is megérezték, hogy milyen sajátos hatása van Erdélynek és a csodálatos erdélyi léleknek minden emberre. Pedig nem állott egyből a norvég lap rendelkezésére e megállapításnál, mint az a rövid és szerény biográfia, amelyet önmagáról írt az album számára a cegei grófné. A rövid élet-rajz ugynevezett szenzációs élményeket sorakoztatott volna fel, amelyekben a nagy történelmi események kapcsán része volt Larsen grófnának és amelyek királyi udvarok millióit tárták volna fel, de a magyarrá lett nemes urhölgy szívéhez az állott közel, hogy megírja a kis erdélyi faluban átélte impressziókat, melyek a boldog élet szempontjából fontosabb események, mint amelyeket Európa csatáit és szenvedő emberiség vigasztalásait a háború rémséges megpróbáltatásait után átélte. A női psziché megrázó nagy embertragédia után ránézve a békét ez a kis falu jelentette, ahol férje oldalán úgy él minden idegével e földhöz kapcsolódva, mintha itt született volna. Szépen megtanult magyarul és szinte dicsőkedve írja életrajzában, hogy a férje, gróf Vass György, dalköltő és otthon keréskedő.

A magyar dalnak varázsa és a cegei kertben ápolt virágok illata így jutott el a távoli Oslóba és az Aftenposten szerkesztőségébe, megérezték ennek a különös világnak üzenetét. A szerkesztő fogta tollát s ki tudja, milyen érzések közt, de emberi szív érversését és a lélek nagy átlénygülését ismerő teljes biztonsággal írta le a mondatot: „Ma-

gyarrá lett.“

Aznap sok százezer norvég szemé akadott meg ezen a mondason és ha teljes mértékben nem is tudták és ha ezt a Kárpátok közé eldugott síjvoson meg-

próbált népet talán nem is ismerik, mégis egy pillanatra megérezték, hogy valami nagyon nagy dolog lehet magyarrá lenni.

Mácsai Sándor emlékünnepelely

Vasárnap délelben kegyveletes emlékünnepelelyt tartottak a Mácsai-dalkör tagjai és a debreceni dalbarátok Mácsai Sándor, a nagy dalos karnagy sírjánál a Kossuth uccai temetőben. Négy esztendeie temették el ugyanis Mácsai Sándort, a magyar dalkultúra egyik lelkes megteremtőjét és propagálóját, aki deb-

receni szereplésével életében rendkívül sok sikert ért el nemcsak azért, mert a debreceni dalbarátok körének vezetője volt, hanem azért is, mert kedves modorával, nagy tehetségével és nem lassó szorgalmával 5 volt az összekötő

GYÖRI LAJOS EMLÉKBESZÉDET MOND MÁCSAI SÁNDOR SIRJÁNÁL

A Mácsai Dalkör kegyveletes gyászimne pséret tartott a Kossuth uccai temetőben a nagy magyar karnagy halálának negyedik évfordulóján.

receni szereplésével életében rendkívül sok sikert ért el nemcsak azért, mert a debreceni dalbarátok körének vezetője volt, hanem azért is, mert kedves modorával, nagy tehetségével és nem lassó szorgalmával 5 volt az összekötő

cen, hanem egész Magyarországra egyik legtekintélyesebb dalárdájává nőhet ki magát. A megható gyászimnepelelyt a Mácsai dalkör két precizen betanult és előadott énekszáma rekesztette be.

D. S.

Anyakönyvi hírek

A debreceni állami anyakönyvi hivatalnál e hó 24-én hétfőn a következő bejelentések történtek:

Születések:

Illéssy Gyula huszárszázados leány Mariska; Szabó János im. leány Irma; r. kath. 69 éves Petőfi tér 5; Lászlófi Róza r. kath. 13 éves Budai E. u. 41.

Eljegyzések:

Winkler Rudolf izr.—Schwarz Erzsébet izr.; Hódosi Dezső ref.—Hegedűs Borbála r. kath.; Nagy Sándor ref.—Burai Eszter ref.; Labonecz István ref.—Szabó Margit ref. Lévai Imre im. fia István; Tóviskes Antal utkaparó fia Antal; Mileser Athanáz konyhakertész fia Tamás; Kozma József cipészegéd leány Mária; Nagy József lakatossegéd leány Erzsébet.

Halálozások:

Özv. Harangozó Jánosné ref. 77 éves Ujföld 13; Püzmán Sándorné ref. 23. Csajogány u. 6; Vértesi József ref. 78 éves Sándor u. 5; özv. Keresztesi Istvánné

Sirkövek
minden minőségben s kivételben leg-
olcsóbban
beszereshetők Hunyadi u. ca 14.
Terveket és rajzokat díjtalanul készí-
tünk. Telefon 7-24

Hajdúvármegye törvényhatósága őszi rendes közgyűlését szeptember hó 29-én délelőtt fél 10 órakor tartja Debrecenben. E közgyűlésen fog jelentést tenni az alispán a külföldi kölcson felhasználása ügyében tett helyszíni vizsgálatról.

TÉLI

**Kabátot, Öltönyt,
Felöltőt, Fiukabátot**

TÉLI

már most vásároljon, mert nagyon olcsón kapja

Debrecen legnagyobb férfi, fiu ruhaáruházában, a

MAGYAR RUHAIPARNÁL

közvetlen a Bika szálló épületében!

A debreceni rendőrség nyomában van a Jókai uccai gyilkosnak

Megirtuk már, hogy a Jókai uccai gyilkosság ügyében a debreceni rendőrség új nyomozást indított és a vidékre terjesztették ki a nyomozást azoknak az új adatoknak a birtokában, amelyek az utóbbi időben kerültek a rendőrség kezébe. A nyomozás erővel folyik és

minden remény meg van arra, hogy rövid időn belül kézre kerítik a bűntudós gyilkost.

A gyansított állandó megfigyelés alatt van és abban az esetben, ha minden bizonyíték összegyűlt a nyomozók kezében, azonnal letartóztatják.

HIREK

A tanács köszönete Majerszky Béla számvevőnek. Debrecen város tanácsa a nyáron rendezett országos tanügyi kiállításra Majerszky Béla számvevővel öt művészi kivitelű grafikon készíttetett. A grafikonok, amelyek Debrecen város tanügyi viszonyait ábrázolták szemléltető módon, a kiállításon nagy sikert arattak, úgy hogy Zoltai Lajos dr. muzeumi igazgató arra kérte a tanácsot, hogy a grafikonokat engedje át a múzeumnak. A tanács a kérést teljesítette is. Ezzel kapcsolatosan dr. Vass Károly tanácsnok afelől érdeklődött, hogy a grafikonok elkészítéséért Majerszky Béla kapott-e valami elismerést, mert hiszen ez nem hivatali, hanem művészi munka. Csűrös Ferenc dr. kultúr tanácsnok kijelentette, hogy eddig sem erkölcsi, sem anyagi elismerésben nem részesült Majerszky számvevő, mire a tanács elhatározta, hogy Majerszky Béla számvevőnek köszönetet és elismerését fejezi ki a szép munkáért.

Nem rendel meg Debrecen az Illusztirte Lexikont. Az Illusztirte bécsi vállalkozás elküldött egy példányt Debrecen városnak, azzal, hogy 64 pengő árón rendelje meg. Csűrös Ferenc dr. kultúr tanácsnok a tanács hétfői ülésén azt javasolta, hogy a lexikont küldjék vissza a kiadónak. A lexikonban egyébként Debrecen ismertette van s azt a kiadó ingyen küldi meg az állomásokra és egyéb olyan helyekre, amelyek az idegenforgalom szempontjából számbajöhetnek. A tanács ennek ellenére úgy határozott, hogy a könyvet nem rendel meg.

Debrecennek nincs pénze céllövészetre. Az Országos Testnevelési Tanács III. szakbizottsága arra kérte Debrecen város tanácsát, hogy az október 3-4-5 napjain rendezendő harmadik országos bajnoki céllövőversenyre Debrecen város nevében adományozzon díjat. A tanács hétfői üléséből értesítette az OTT-t, hogy sajnos, de erre a célra nincs fedezet.

A munkás delegáltak köszönete Debrecen városnak. A Magyarországi Munkás Delegáltak Szövetsége pünköstkori nagyszabású dalosünnepet rendezett Debrecenben. A dalosünnep költségeihez való hozzájárulás címén Debrecen város 3000 pengőt szavazott

meg, a belügyminiszter azonban csak akkor hagyta jóvá ezt a határozatot, amikor a közgyűlés másodjára is fentartotta eredeti határozatát. A szövetség most köszönő levelet intézett a városhoz, tudatva, hogy a pénzt megkapta és egyben meleg szavakkal köszöni meg azt a készséget, amelyet Debrecen város közönsége a kultúra iránti áldozatra mutatott.

Nagy Ibolya fényképészeti műterme Rákóczi ucca 35. szám. Vasárnap is egész nap felvételek.

Visszavontak egy feljelentést Torzsán László ellen. Torzsán László ügyök ellen, aki az iparosok közt iparos albumra gyűjtött előfizetőket, tudvalevően többen tettek feljelentést Debrecenben is, így többek között özvegy Sztraka Józsefné is. Az eljárás során özvegy Sztraka Józsefné arról győződött meg, hogy nála nem Torzsán László járt, hanem valami fővárosi cég ügynöke s így Torzsán őt nem csapta be s vele szemben ártatlan a terhére rótt ügyben, ezért vissza is vonta a feljelentést.

Összeszűrt az erdészt, mert bántotta az anyját. Nagy József debreceni erdészgyakornok feljelentette Mike Ferenc 22 éves kőművesegédet, hogy az megtámadta a Böszörményi úton, szidalmazta és megfenyegette. Dr. Mayer Andor rendőrbíró hétfőn tárgyalta az ügyet. Mike előadta, hogy Nagy József az ő szegény édesanyját, aki galyat szedett az erdőn, úgy elverte, hogy 30 napig beteg volt és a törvényszék előtt folyik is emiatt Nagy ellen az ügy. Az eset után meglátta a városban Nagy Józsefet, nem akarta elverni, csupán azt mondta neki, hogy nagy kegyetlenség volt olyan brutálisan elverni egy szegény asszonyt. Azt tagadta, hogy szidalmazta volna az erdészgyakornokot. A rendőrbíró a tárgyalást elnapolta új tanúk kihallgatásának elrendelésével.

Halálozás. Hajdusoboszlóról jelentik: Nagy részvét mellett temették el szerdán délután Hajdusoboszló egyik közismert, kiváló kereskedőjét. Gyenes Jenőt, kit 56 éves korában ragadott el a halál 5 gyermekes szerető családjá köréből. Gyenes Jenő mintaképe volt a törekvő, serény munkának, ki a tanoncnevelés terén is páratlan eredményeket ért el. Megalapította a szabóiparosok szövetkezetét, ennek és az Ipartestületnek elnöke, majd örökös díszelnöke, a városi törvényhatóságnak tagja. Temetésén a kereskedő osztály nagyrésze, az Ipartestület küldöttsége s a városi képviselő dr. Kovács Márton tisztifőügyész vettek részt.

Tekintse meg Liener fényképész legújabb kiállítását, Csapó ucca 1. alatt.

A Katolikus Otthon házat vásárol. Tegnap, vasárnap délután 5 órai kezdettel tartotta a Katolikus Otthon Piac uccai helyiségében rendkívüli közgyűlést. A közgyűlés tárgya — házvétel: az Otthon helyiségei már szűkeknél bizonyultak és ez hozta magával azt az általános kívánást, hogy az egyesületnek új, saját otthont kell szerezni. A gyűlésen Lindenberger János pápai prelátus töltötte be az elnöki tisztet, míg Kunnergraber Emil az előadói teendő-

ket látta el. A közgyűlés úgy döntött, hogy nem választanak az ajánlatok közül, mert még többre, esetleg kedvezőbbekre is van kilátás. Minden körülmények között a választás itt a házvétel perfektválása már a közeljövőben megtörténik.

Sirköavatás. Dr. Engel Ignác sirkövének felavatása 1928 szeptember hó 26-án, szerdán délelőtt fél 10 órakor lesz az izraelita temetőben.

Felhívjuk a nagyérdemű közönség figyelmét Liener fényképészünk képkiallításának megtekintésére.

Szüreti bál. E hó 29-én szombaton este lesz a Hármastelep és környéke Polgári Olvasókör nagyszabású szüreti bálja, amelyet a Bozay-telep Dévai ucca 11. szám alatti Kovács Pál „Öreg tanyá”-hoz címzett vendéglő külön nagy táncteremben tartanak meg. A nagysikerűnek ígérkező bál kezdete este 7 órakor, vége reggel 6 órakor. A tánchoz a zenét elsőrangú zenekar szolgáltatja. Belépődíj 1.20 P vigalmi adóval együtt.

Dr. Szenes Zsigmond gyermekorvos hazaérkezett, rendelését megkezdette Péterfia u. 42.

Művészi képkiallítás esküvői képekből, családi — csoport és gyermekfelvételekből Liener műteremének Csapó ucca 1. alatti kirakataiban.

Figyelmeztetés! Óra, ékszer, ezüstnemű vásárlásnál, javítás és alakításoknál ne a régi helyen keresse az Engel László ezelőtt Löfkovits Arthur és Társa ékszerüzletét, hanem gondoljon rá, hogy azt a megyeháza mellé, Piac ucca 52. szám alá helyezték.

Hidegkuti uri és külön hölgyfodrászati szalon, Kálvin-tér 5. Manikür 60 fillér.

Cserépkályhák belföldi és budweisi, nagy választékban raktáron. Cserépkályhák átrakását, tisztítását vállalom. Krisch Károly kályhás-mester, Debrecen, Piac ucca 89. Telefon 12—18.

Sirkövek legjutányosabban és legjobb kivitelben Harkányinál, Király és Piac ucca sarok.

Singer gépselyem mindenféle színben kapható. Singer varrógép fiókküzet Debrecen, Piac ucca 79.

SZÍNHÁZ MŰVESZET

Oláh Gábor új szindarabot írt a Csokonai-színháznak. Oláh Gábor, a kiváló író új szindarabot írt, amelyet már be is nyújtott a Csokonai-színháznak. Oláh Gábor darabját a színház rövid időn belül kihozza, Thuróczy Gyula, a drámai főrendező már olvassa is a darabot, amely nagy sikert ígér. Oláh Gábor különben most is dolgozik ismét új darabon, amely ezúttal Csokonai Vitéz Mihály életét viszi színre 12 képből. Az új, most készülő darab verses dráma lesz.

MOZI

VICSZINHÁZ: Világszenzáció! Közkivánatra! Prolongálva! Két napra! Thea von Harbou, a „Hindu siremlék” szerzőjének legújabb regénye az Új Időkben megjelenő „D. G. 326” nyomán: A spion, rejtelmes dráma 12 felvonásban. Főszereplők: Rudolf Klein, Rogge, Gerda Maurus és Willy Fritsch. — Tisztviselő és kedvezményes jegyek érvényesek. Előadások kezdete: 7 és 9 órakor.

Jön! A Vicszinházban az évad legújabb vigjáték attrakciója: Kis garmizion.

URANIA: Világattrakció! Ballag már a vén diák, szerelmi történet a diákleletből 7 felvonásban. Főszereplők: Maria Solveg, Fred Salm és Carl De Vogt. Kisérők: Magyar és Gaumont hiraók, Bobi és a nők, Bobi és a szerelem, bohózatok.

Jön! Edgar Wallace világhírű regénye filmem! A sárga méfiszót.

„METEOR”-ban szerdán: „Orlow” (A cári gyémánt), orosz dráma 9 felvonásban Petrovich Szevicszláv és Vibian Gibsonnal. És a fényes kisérő műsor. Előadások: 7 és 9 órakor.

Egy fényes győzelem és egy katasztrófális vereség a vasárnapi válogatott mérkőzések eredménye
Az országos eső tönkretette a vasárnapi programot

Az MLSz és a PLASz nagy programot dolgoztak ki vasárnapra, azt hívták, hogy a magyar futball szétforgácsolva is elég erős ahhoz, hogy jóhírű ellenfelet legyőzzön. Ez az optimizmus Berlin ellen nem volt indokolatlan, mert az elszigetelten élő német futball amatőrjei nem lehetnek méltó ellenfelei a közép-európai profiknak, ahhoz azonban már beteges optimizmus kellett, hogy az otthonukban játszó csehek ellen egy egészen gyenge garnitúrát küldjenek Prágába.

A játékok beváltak. Berlin csapatát a sikerült összeállítású vagy jobban mondva első garnitúrának megfelelő együttesünk tönkreverte, míg a válogatás rendszerének csődjét jelentő prágai csapat szégyenteljes vereséggel rembolta le a magyar futball tekintélyét. A Berlin—Budapest mérkőzés Budapestben tízezer főnyi közönség előtt játszódott le és a végig szakadó esőben, sáros pályán lefolyt küzdelemben a magya-

DEBRECENI ÜVEGKERESKEDELMI R.-T. RÓZSA UCCA 2.
magnagyobbított üzletébe beolvadt
a Magyar Fém- és Lámpaárugyár R.-T. debreceni gyári lerakata.

A nevezett gyárnak elismerten legjobb gyártmányai u. m.: Acéllemezből készült kívül-belül zománcozott fürdőkád ötféle nagyságban, gyermekkád állvánnyal, női toilett készlet, mosdóasztal, valamint zománc és öntött vasedény, továbbá mindenféle háztartási cikk úgy nagyban, mint kicsinyben legjutányosabb árban szerezhetők itt be.

osabban és leg-
nál, Király és

mindenféle szín-
rógép fióküzlet

ÉLETVESZET

labot irt a Cso-
Jábor, a kiváló
melyet már be-
nai-színháznak.
színház rövid
Gyula, a
lvassa is a da-
rt ígér. Oláh
dolgozik ismét
Csonkai Vi-
színpire 12 kép-
3 darab verses

rok technikai felsőbbsege fokoza-
tosan kidomborodva imponáló gól-
aranyu győzelmet eredményezett.

A mérkőzés hőse Takács II., a Ferenc-
város csatára volt, aki egymaga hét
góllal terhelte meg a berlini csapat ka-
puját.

Prágában furesza szisztéma szerint
összeállított magyar tizenegyre bízta a
profiszővetség teintélyét.

A nagy egyesületek csillagait akar-
ták mindenáron szerepeltetni, ennek
kedvéért halot csatársorban játszottak
és szigorúan ügyeltek arra, hogy a Fe-
rencváros valamennyi játékosra helyet
kapjon vagy az egyik vagy a másik vá-
logatott csapatban. Az eredmény 6:1
(2:1) a prágaiak javára fényesen igaz-
olta a jóslatokat s így

**a PLASZ büne kétszeresen súlyos,
mert nem igyekezett megakadá-
lyozni ezt a katasztrófális veresé-
get.**

A magyar csapat leggyengébb része
a közvetlen védelem volt. A különben
nagyserű formában levő cseh csatár-
sor könnyedén rugta mellette a gólo-
kat és csak az zuhogó eső, amely miatt
a II. félidő 30 percében beszüntették a
játékot, akadályozta meg a további gól-
özönt.

**Az amatőrbajnokságban a papírtorma
szerint végződtek a mérkőzések.** Va-
sárnap Debrecenben egyetlen bajnoki
mérkőzés szerepelt programon. A
DVSC—DTE találkozás kisszámú, de
annál lelkesebb közönség előtt csak-
nem végig szakadó esőben folyt le és
ez erősen hátráltatta a csapatokat tu-
dásuk kifejtésében. Nagyon vérszegény

**A második testnevelési ankéton az uszósport
képviselőit hallgatta meg a kultuszminiszter**

Ma délben 12 órakor nyitotta meg
gróf Klebelsberg Kunó vallás- és közok-
tatásiügyi miniszter az Országos Testne-
velési Tanács dísztermében a második
sportankétet. A miniszter üdvözlővén a
megjelenteket, felkérte Ugron Gábort
előterjesztése megtételére.

Ugron Gábor előterjesztései során ki-
jelentette, hogy teljesen kizártnak tartja
technikai okokból, hogy a magyar ví-
torlás csapat részvevessen a legköze-
lebbi olimpiászon.

Klebelsberg miniszter megjegyezte,
hogy az iskolai hajó e célra rendelkez-
ésre áll, az a hajó, amely kint volt
Amsterdamban, egyébként a Balaton kö-
rül eladásra kerül néhány hajó s ezeket
fel lehetne használni oktatási célokra.

Ugron Gábor kijelentette, hogy ezek
a hajók nem alkalmasak ily célra. Nem
tartja megfelelőnek az Amsterdamban
kint volt hajót sem.

Ezután beható vita indult meg a fő-
városban, illetőleg a vidéken építendő
fedett téli uszoda kérdése körül.

Purébl Győző tanácsnok a főváros
képviselője a főváros köszönetét tolmá-
csolta azért a támogatásért, amelyben
az egyes sportágakat részesítik. Rámu-
tatott arra, hogy a főváros ezen a téren
minden lehetőt megtesz és állandóan
napirenden tartja a kérdést. Sainálatos,
hogy az előirányzatokba felvett össze-
geket utóbb törölték. Kijelentette, hogy
a Stadion kérdésében a főváros már ha-
tározott és erre a célra 120 hold terüle-
tet óhajt átengedni.

Homonnay Tivadar a Magyar Uszó-
szövetség nevében szólalt fel. Az uszoda
felépítését sokkal sürgetőbbnek tartja,
mint a Stadion tető alá hozását.

Kiss Géza, a Magyar Uszósövetség
ügyvezető elnöke beszédét azzal kezdte,
hogy meg kell menteni a magyar uszó-
sportot. Türelhetlen az az állapot, hogy
a magyar uszóvilág téli időben 8 hóna-
pos tétlenségre van kárhoztatva.

Komjáthy Béla a vízipóló sport szem-
pontjait tette szóvá és sürgette a téli
uszoda megteremtését.

Klebelsberg kultuszminiszter összefog-
lalva a mondottakat rámutatott arra,
hogy a testnevelési törvény kötelezi a
városokat, hogy megfelelő fürdőkről és
uszodákról gondoskodjanak.

Vargha László, a főváros műszaki fel-
ügyelője a kultuszminiszter érdeklődé-
sére közölte, hogy a téli uszoda meg-
építése körül szóba jöhet a fővárosi me-
gítkezési forrás, továbbá a Gellért szálló
melletti terület.

Karaffiáth Jenő megállapította, hogy

volt így a játék, de

a gyenge csapatoknál is sokkal
rosszabb volt Szabó Kálmán bíró,
aki a két kézzel boksztolt labdákat
is véletlen handsnek minősítette és
bírójelöltet megszegyenítő ítéletei-
vel méltán váltotta ki a közönség
ellenszenvét maga iránt.

Szabó téves ítéletei különben állandóan
a DTE-t sújtották, mert a többiek kö-
zött egy teljesen szabályos góltól is
megfosztotta a kék-sárgákat.

A vezető gólt a DVSC szerzi meg
Bobák védhető lövéséből és a DTE a
félidő végén Vincze I. szép góljával
egyenlítő ki. A II. félidőben rövid ideig
az eső miatt szünetel a játék, majd a
DTE Vincze II. góljával a vezetést is
megszerzi, de ezt a bíró, bár minden
DTE-esatár a labda mögött van, ofszájd
címen anulálja. Az uszómecenécéhez
hasonlító pályán a DVSC kerül fölény-
be, de a szívósan védekező DTE min-
den gólszerzési kísérletet „vizbefojt”. A
mérkőzés 7 perccel a játékidő letelte
előtt a teljes erővel zuhogó eső miatt
félbeszakadt.

Berettyóújfaluban a BUSE 3:0 arány-
ban verte a TMOVE-t, míg a NyTVE
csak kiüdelem árán tudta legyőzni az
egyre javuló nagykállói együttest.

**Keddről elmarad a bírótanfolyam elő-
adása.** Kedden este a bírótanfolyam
előadása elmarad s helyett ugyancsak
kedd este 7 órakor a labdarugó szövets-
ég helyiségében a futball bírák elnök-
sége tanácsülést tart. Az ülés tárgya-
nak fontosságára tekintettel a tagok
teljes számban való pontos megjelené-
sét kéri az elnökség.

pontból világította meg. Nem osztja azt
a véleményét, hogy a magyar evezős-
sport pang. Igaz, hogy ennek a sport-
nak nagyobb szüksége van fellendülésre.

Klebelsberg miniszter kérte az evez-
zőssport képviselőjét, hogy a kisebb ki-
adásokra nézve nyitson be alátámasz-
tott jegyzéket.

Kalivoda Károly utalt arra, hogy eb-
ben a tárgybán már beadvánnyal for-
dultak az OTT-hoz és ebben részletesen
kifejtették kívánásaikat. Kérte a kul-
tusztiszt, hogy tegye lehetővé,
hogy a beadványban szereplő összeget
a sportág megkapthassa.

Klebelsberg Kunó gróf bezárta a vitát
bejelentette, hogy a felmerült kívánás-
gokat megvizsgálják. A maga részéről
igyekezik a felhozott kívánásoknak
eleget tenni. Ezzel az értekezlet véget
ért.

**Az OTT emlékirata a testnevelés állami
támogatásáról.**

Klebelsberg Kunó gróf kultuszminis-
ter felhívása folytán az OTT emlé-
kiratba foglalta azokat a szükségleteket,
amelyek fedezéséről szerinte a testneve-
lés nemzeti ügyének előbbrevitele érde-
kében az államnak költségvetésileg
előbb-utóbb gondoskodnia kell. A kul-
tusztisztnek sikerült ugyanis a test-
nevelést, mint új címet a mostani állami
költségvetésbe beállítani. Ezt a keretet
kell majd a legközelebbi költségvetés-
ben az állam anyagi erejének mértéké-
hez alkalmazkodva megfelelő tartalom-
mal betölteni.

Az emlékirat az iskolai (elemi, közép
és felső iskolai) testnevelésnek az állam-
mal szemben mutatkozó szükségleteit
1.490.000 pengőben jelöli meg. A levante
sportág fejlesztéséhez szükséges össze-
geket 9000 pengőben állapítja meg,
amíg a cserkész támogatására évi
1.620.000 pengőt kíván fordítani, bele-
értve a levante és cserkész táborozásra
szolgáló balatoni sporttérsg megszer-
zésének költségét is. Az országos szak-
szövetségek összeállítására alapján 17 félé
sportág összes szövetségi igénye
10.924.000 pengőt tesz ki, ebben azon-
ban az 1921. évi 53. t.-c. rendelkezés
folytán létesítendő nemzeti stadion évi
amortizációs költsége, továbbá a memo-
randum szerint elengedhetetlenül szük-
séges fedett uszoda és téli sportcsarnok
létesítésére adandó állami hozzájárulás
összege már beemlíttatik.

Az emlékirat 23.034.000 pengőben ál-
lapítja meg a szükségletek végösszegét.
Az emlékirat alapján az állami költség-
vetésbe a m. kir. Testnevelési Főiskola
és az egyetemek sportszükségeit, va-
lamint az állami iskolák tornaszükség-
letei címén a következő dologi kiadások
is felveendőek:

Az iskolai testnevelés állami támoga-
tása 1.490.000 pengő, levante sportág
szükségeit 90.000 pengő, a társadalmi
sportszövetségek szükségleteire: atle-
tika 595.000, birkózás 40.500, céllöv-
észet 850.000, evezés 252.000, kocky 50

ezer, íégsportok 106.000, kerékpározás
276.000, labdarugás 1.536.000, lovassport
50.000, törvívás 32.000, ping-pong 15.000
skisportok 125.000, tenisz 62.000, torna
465.000, turisztika 262.000, uszás
3.260.000, vívás 347.000—S. 324.000 P.

AUTO ES MOTOR

Rovatvezető: BENCZE MIHALY.

**Nemzetközi automobilkongresszus
Rómában.**

Szeptember 25—29-e között fog le-
folyni Rómában az V. nemzetközi auto-
mobilkongresszus. A három első Ameri-
kában tartották, a negyediket pedig az
automobil konstruktörök nemzetközi szö-
vetsége rendezte a múlt évben London-
ban. Az idei kongresszus tárgysorozatán
többek között a következő kérdések sze-
repelnek: Gépjárművek használata állami
és városi hatóságok szolgálatában. A né-
metek motorüzem gazdaságos kihasználá-
sáról tartanak előadást, azonkívül az
országutak tökéletesítése és ennek költ-
ségei, együttműködés, vasút és gépjármű-
szállítás között, az automobilkereskedé-
lem eladási lehetőségeinek fokozása és
más hasonló előadások szerepelnek a
kongresszus tárgysorozatán. A kongressz-
szust az olasz autógyárosok szövetsége s
az olasz automobilklub rendezi.

**Szélviharban, nagy záporban száguldtak
a Balatonhoz az osztrák versenyzők.**

Az osztrák Touring Club 150 automo-
billa Budapestre érkezett vendégei va-
sárnap a Balaton mellé rándultak ki.
Nyolc óra után néhány perccel után in-
dultak az osztrák vendégek a Királyi
Magyar Automobil Club és a Magyar
Touring Club vezetőinek kíséretében. A
150 automobil közül azonban mintegy
nyolcvan kocsit vett csak részt a balatoni
kiránduláson. Pestmegyében még gyö-
nyörű tempóban futottak az autók, de
Fejérmegye határán olyan szélvihart és
záporosót kaptak, hogy az autók a föl-
ázott csuszós utatsten ide-oda csuszál-
tak. A záporosón és szélviharon kívül
egyéb kellemetlen meglepetés is várt az
osztrák autósokra. Kiderült, hogy nem
az újonnan kiépített balatoni úton, ha-
nem Veszprémen keresztül, a legrossz-
szabb dunántúli országúton vitték őket
Balatonfüredre. A Székesfehérvártól Ba-
latonfüredig terjedő utszakaszon volt a
kirándulás igazi nehéz része. A főúton,
elképzeltetlenül rossz orszácuton
megtörtént az első baleset is. Az osztrák-
kok egyik Mathus-kocsija, amikor előzni
akart, belefördült az országutat szeg-
élyező árokba, sze mese-e azonban az
ut: soknak nem esett bajuk s egy udva-
rias Renault rövidesen kísérgette keser-
ves helyzetéből a Mathust. A gummi-
defektusok egymást követték. Végül is a
déli órákban befutottak a balatonfüredi
célhoz. A szanatórium és nagyszállóda
elő egymás után sorakoztak föl a sáros,
megviselt kocsik. A fáradt, didergő esz-

„Orlov” (A cári
elvonásban Petro-
Gibsonnal. És a
adások: 7 és 9 óra

**ztrófális
közések**

sárnapi

Berlin csapatát
vagy jobban
knak megfelelő
míg a válto-
esődjét jelentő
eljes vereséggel
utball tekinté-

mérkőzés Buda-
önség előtt ját-

en, sáros pá-
ben a magya-

A 2.

ikata.

meozott
zománc
nyosabb

Miért dicsérik

mindenfélő a folytonzó szabadalmazott

Cóburg - kályhákát?

M e r t :

1. A legsilányabb szén és tőzeg is kitűnően ég bennük.
2. Egyenletes meleget adnak.
3. Samottbélése a kályhát a tűz kialvása után is soká melegen tartja.
4. Zománcozott és nikkelezett kivitelben a legkényesebb izlést is kielégíti.
5. Vételáruk a tüzelőanyagban elért megtakarítással hamarosan meg-térül.

Mielőtt kályhaszükségletét fedezné,

saját érdekében kérjen ajánlatot és prospektust a

Magyar Szabadalmazott Patkógyár Részvénytársaságtól

Hid ucca 4. szám.

Telefon 10—60.

Kapható minden vaskereskedésben!

trák utasok, akik a Balatonból semmit sem láttak, alig várták a bankett első fogását, aztán gépeikre ültek és rohantak Sopron irányába hazafelé.

Minden autótulajdonos köteles gázolás esetére életbiztosítást kötni.

Most készül a kormány új autótörvényjavaslata, amelynek fontosabb rendelkezései a következők: Az autóbiztosítási engedélyhez van kötvény mint ilyen, örökölhető. Motorkerékpárokra vezetői igazolványt az eddigi 18 év helyett már 16 év betöltésével adnak. Autóvezető csak 18 évet betöltött egyén lehet, közforgalmi járművek vezetéséhez betöltött 22 év és 3 évi vezetői gyakorlat szükséges. A traktorok vezetéséhez nem kell igazolvány. A hatóság minden gépjárművet évente egyszer szakértőkkel megvizsgál. Minden motorkerékpártulajdonos 8000, minden autótulajdonos pedig 20 000 pengős életbiztosítást tartozik kötni ama harmadik személy javára, akik járművével baleset áldozatai lehetnek. A város vagy község belterületére gépjármű-vállalat létesítését a tanács, illetőleg a főszolgabíró adja, legfeljebb 10 év tartamára. Az engedély kiadása előtt figyelembe kell venni a vasut- és hajóvállalatok, valamint a posta kérelmét és óhálait. A kapott engedély kizárólagossági engedélyt biztosít a jelzett útvonalra, mely útvonalnak azonban a vasut és hajóvállalatoktól meghatározott távolságban kell lenni. A kiadott engedélyt a vasut, vagy hajózási vállalat 5 év után átveheti, sőt az engedély azonnal vissza is vonható, ha azon a vonalon vasut nyílik.

Az új javaslat szigorú büntető rendelkezéseket tartalmaz, így két hónapi elzárással sújtja azt a sofőrt, aki baleset idején nem áll meg, illetőleg a hatóságnál nem jelentkezik s hat hónap elzárást állapít meg arra az esetre, ha a vezető a sérültek nem nyújt első segélyt.

Azok, akik 1923 november 1-e előtt kaptak autótulajdonosi igazolványt, azt egy éven belül kötelesek engedélyre kicseréltetni.

Fontos rendelkezései a javaslatnak, hogy a vezetői igazolványok kivonását is szabályozza, így jelentéktelen vétség miatt nem veszti kenyerét a sofőr.

KÖZGAZDASÁG

A zsidó ünnepek miatt az értéktőzsde és a gabonátőzsde zárva volt.

20273—1928. VI.

HIRDETMÉNY.

A trianoni békeszerződés rendelkezései alapján az utódállamokhoz csatolt területeken illetőséggel bírt, de magyar állampolgárságukat optió vagy visszahonosítás útján visszaszerzett férfiak a megszállott területekre történt visszatérésük alkalmával ott tartózkodásuk alatt zaklatásnak lehetnek esetleg kitéve az ottani hatóságok részéről, annak folytán, hogy az utódállamok a magyar állampolgárságnak optió vagy visszahonosítás útján történt megszerzéséről értesítést nem kapnak.

Az utódállamok hatóságai részéről tapasztalt ennek a zaklatásnak megszüntetése érdekében a m. kir. honvédelmi miniszter ur körrendeletet adott ki. Ennek a körrendeletnek a lényeges rendelkezése az, hogy az optió folytán magyar állampolgárságukat visszanyert egyéneknek — amennyiben az érdekeltek ezt kéri — az utódállamok katonai nyilvántartásából leendő törlesük iránt diplomáciai uton lépések fognak tétetni. A kérelem akár szóval, akár írásban előterjeszhető a tanácsi VI-ik közigazgatási rendszertől igazgatásnál (Városháza, magas földszint, 17. sz. szoba).

Azok az egyének pedig, akik visszahonosítás folytán nyertek magyar állampolgárságot, az utódállamok Budapesten székelő követségei útján kériék az utódállamok állampolgárai közül történő elbocsátásukat, magyar állampolgárságukat visszaszerzésére utalással. Az ilyen egyének az állampolgári kötelek-ből történt elbocsátással egyidejűleg az ottani katonai nyilvántartásból rendszerint hivatalból töröltnél. Ha azonban a törles körül nehézségek merülnek fel: a katonai nyilvántartásból leendő törlesük kieszközölése iránt, diplomáciai uton lépések fognak tétetni.

Debrecen, 1928. év augusztus hó 31.

A városi tanács.

Csapó ucca 67. sz.

Bálint József asztalos butorait.
ajánlja raját készítésű

Elsőrendű munka

legújabb divat szerint, legolcsóbban készül
Sugár Sámuel uriszabónál
Varga ucca 16. Telefon 13-97.

MIELŐTT SZÖRMÉT VÁSÁROL

vagy javított nézze meg:

KÖVÁRY SZÜCSMŰHELYÉT
JUZSEF KIR. HERCEG U. 3.

Keféruak, ház tartási és pipere cikkek nagy raktára. Johnson villamos parkettfényező egyedárusítása és kikölcsönzése

Kántor Ernő és Tarsa cégnél
Debrecen (Városháza épület). Telefon 16-57.

FIGYELEM!
Cipőszükségletét szerezze be Nagynál, hol jutányos árak mellett tartós férfi, női és gyermekcipőt vásárolhat.
Hunyadi ucca 18.

Ha nincsen pénze

ugy forduljon bizalommal

Kaiserhez, Piac ucca 7.

Debrecen legnagyobb hitelruházához, hol a legolcsóbban vásárolhat

kedvező fizetési feltételek mellett

vászon, zephir, szövete, szőnyegek, hencserterítőket, férfi és női fehérműveket, selymeket, len és damaszt árúkat, paplanokat és minden e szakmába vágó cikket. Maradékok olcsó árusítása. V á s z o n k ü l ö n l e g e s s é g e k !

Új szücs és szörmeüzletet

nyitottam

Bádogos ucca 4. sz. Króh áruház mellett

Raktáron tartok mindenféle divatszörmeket

Alakítások és javítások jutányos áron készülnek.

Zergewald László szücs.

Mielőtt őszi és téli öltöny, átmeneti és téli kabát

szükségletét beszerezné, vételkényszer nélkül tekintse meg raktárra érkezett

ujdonságainkat

Merinó Posztókereskedelmi R.-T.
Piac ucca 49.

Szolid kiszolgálás!

Olcsó szabott árak!

EBÉDLŐK

SZÁNTÓ ZSIGMOND

HÁLÓK

BUTORRAKTÁRÁBAN (Szinházi átjáró) CSAPÓ UCCA 17

Előnyös fizetési feltételekkel nagyon olcsón kaphatók

URISZOBÁK

Műhely telefon 11-19

Üzleti telefon 10-30

SZALONOK

Saját gyártmányu mosó-szarvas és nappa

bőrkezttyüt,

valamint glacebőr divatkezttyüt minden szín és kivitelben nagy választékban.

Szükség esetén mérték szerint egy nap alatt készülnék

Schön Sándor

kezttyü-, kötszer- és orvosi műszertárház DEBRECEN, Piac ucca 14. szám, Csapó ucca sarok. Telefon 11-55

Megnyílt!

BUTORHITEL

Megnyílt!

12 hónapra készpénzáron

Hausner Károly butorüzletében

szerezhető be Simonffy u. 1/a és 2/c, a hírneves győri butorok kizárólagos egyedárusítója.

Megérkeztek

a legújabb divatu

férfi gyapjuszövetek

nagy választékban a legolcsóbb árakban.

Hitelképes egyéneknek részletre is.

DOMÁN posztókereskedő

Csapó ucca 4.

Sodrony ágybetétet

legjobb minőségben készít

NEUMANN, Péterfia-utca 19.

Telefon 1675

Prima száraz, bűkk és tölgy

TÜZIFA

hasábosan vagy felaprítva, porosz kőszén, bánya kőszén telepen vagy hazaszállítva legolcsóbban a

FAFORGALMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁGNÁL

Vágot fat leplombált zártkosztban szállítunk. Telefon 156. Salótram ucca 5.

Szörmebundák, Gyermebundák

legolcsóbban

Adler szücsnél

Bathyány u. 2. szerezhető be.

Mielőtt tűzhelyet vásárolna, nézze meg

Nagy István takaréktűzhelyek tártát SZÉCHENYI UCCA 6.

Padlólakk

magas fényű, legszebb színekben, legkiválóbb minőségben, nagyon olcsón kapható

STERN festéküzletében **Piac ucca 10. szám, Blikával szemben.**

Szörmebundákat

valamint szörmeárut legolcsóbban

Altmann szücsnél Miklós 5 ucca 5

Heverő tőkét

legjobban gyümölcsözteti a Debreceni Bankház, Miklós ucca 7.

Villanyszerelést

olcsón és jól készít

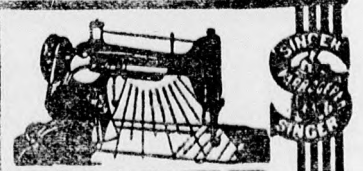
Szabó Sámuel, Péterfia u. 52.

CSILLÁROKAT

gyárt, legolcsóbb árban elad, átalakítást és új színezést vállal

FÖLDVÁRI

Széchenyi ucca 55. szám.

SINGER

varrógépek

rég bevált jó minőségben

Kedves vásárlóink!

fontos felhívás!

SINGER VARRÓGÉP

RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

Debrecen, Piac-utca 79.

APRÓ HIRDETESEK

EGY APRÓHIRDETÉS TIZ SZÓIG HARMINC FILLÉR és EGYSZERRE HÁROM REGGELI LAPBAN JELENIK MEG:

a DEBRECENI FÜGGETLEN ÚJSÁG-ban,
a DEBRECENI ÚJSÁG-ban és
a HAJDUFÖLD-ben.

APRÓHIRDETESEK FELADHATÓK:

főkiadóhivatalunkban: Ferenc József ut. (Piac ucca) 49. szám, fiókiadóhivatalunkban: Széchenyi ucca 2. szám, a Hegedüs és Sándor rt. könyvkereskedésében, Piac ucca 34. szám és fenti lapok kiadóhivatalában.

Vastagabb betűvel szedett szavak duplán számítatnak. Üzleti hirdetések más tarifa alá esnek.

LEVELEZÉS

Gazdaleány

negyvenhoddal, árvalány, nyolcezer pengőért férjhezmenne. Válaszbélyegért bővebbet. Kincses kispada, Orosháza. 1468

Férjhezmenendőknek

titoktartással díjmentesen szerencsés férjhezmenést komendálok, ha velem címüket tudatják. Kincses, Orosháza. 1468

Két

disztingvált vidéki uriember keresi két független, kimondott urinó ismeretséget. Leveleket a Hajdúföld kiadóba „Unjuk a magányt” jeligére. 1738

KIADÓLAKÁSOK

Kiadó

Teleki u. 42. sz. a. egy szoba, konyha és egy különbejárati udvari szoba, a kettő együtt, vagy külön. 1752

Butorozott

szoba 20 pengőért különbejárattal kiadó. Arany János ucca végén. Posta ucca 5. 1747

Nagy

háromablakos uccai különbejárati szoba október 1-re kiadó. Simonffy ucca 12. 1313

Különbejárati

uccai butorozott szoba kiadó. Vörösmarty u. 1., balra. 1456

Lakás

a Wolaffka-telepen, sorompón belül október elsejére kiadó. Pécsi, Batthyány ucca 16., keréscsüvegű. 1503

Irodának

alkalmas különbejárati szoba kiadó, esetleg butorozva. Arany János u. 2. Hungária épület II. emelet 9. — Nagy Samu. 4001

Kiadó

főtérén modern ipari célra alkalmas két szoba. Cim a kiadóban. 6316

Főtér

legszebb helyén szép, nagy uccai szoba irodának, vagy orvosi rendelőnek kiválóan alkalmas azonnalra kiadó. Cim a Független kiadójában 498

Központban

két ur részére elegánsan butorozott szoba fürdőszoba használattal, esetleg eláttással kiadó. Hatvan u. 1. II. em. 17. a. 767

Tisztviselőtelep

II. ucca 6. szám alatt egy 4 szobás, mellékhelyiséges lakás 1928 október 1-től 1929 április hó 30-ig jutányos áron kiadó. Bővebb felvilágosítás Péterfia ucca 45. sz. alatt, vasműkerületi parancsnokság Gh. nyerhetők. 1491

Kiadó

azonnal különbejárati uccai butorozott szoba. Eötvös u. 59. 1566

Uccai

butorozott szoba előszobával, különbejárattal egy uri embernek október elsejére kiadó. Thaly Kálmán u. 5. szám. 1743

Kiadó

1929 május 1-re Piac ucca legforgalmasabb helyén első emeleti udvari és II. emeleti uccai modern lakások, melyeknek egy része esetleg irodai célokra is szolgálhat, továbbá egy és kétszobás, fürdőszobákkal ellátott garzon lakások. Az emeletek ráépítése csakis a bérbeadások perfektuálása után eszközöltetik, miért is a tervek, melyeken a bérbevevő változtathat is. Radónál, Piac ucca 30. szám alatt tekinthetők meg. 1604

Butorozott

szoba 1 vagy 2 személy részére azonnal kiadó. Weisz Bundi ucca 15. 768

Kiadó

két szoba, konyha, istálló, azonnal elfoglalható. Malom ucca 12. szám. Értekezni lehet Teleki ucca 13. szám. 1755

Kiadó garzon lakás

vagy irodahelyiség céljára 2 szoba lépcsőházi bejárattal. Felvilágosítás Ferenc József ut 16., házmesternél. 1221

Uccai

kétszobás lakás mellékhelyiségekkel kiadó. Busi u. 21. 5594

Elegánsan

butorozott uccai szoba — azonnalra kiadó. Hungária palota II. 9. 1318

Kiadó

kényelmes uri lakás, villamos megállóhoz közel, — Sestakert, Komlóssy ut 66. szám alatt. Értekezni lehet ugyanott. 4387

Kiadó

téli-nyári urilakás, három szoba, mellékhelyiségekkel, az egyetemhez és villamos megállóhoz közel. Kerttel vagy anélkül. Értekezni délelőtt a református hittudománykari dékáni hivatalban, Kollégium, délután a Sesta-kert, Komlóssy-ut 66. szám alatt. 1731

ALLÁST KERESŐK

A Margit

férfi gőz tyukszemvágója ajánlkozik házakhoz tyukszemet vágni, masszírozni, félfürdőt adni. Levélhívásra házhöz megyek. Labonc József. Honvéd ucca 5. 585

Soffőri

állásra villanyszerelő és gépész ajánlkozik jó bizonyítványokkal. Varga János, Törökszentmiklós, Vörösmarty ucca 58. 1311

Urileány

nagyon precizen, akadémiai módszerrel heti 1—2 zongorórát vállal. Kossuth u. 69., Nagyné. 1355

Megbízható

soffőr méltányos fizetésért állást vállal. Homokkert, Lónyai u. 11. 1573

Mosni,

vasalni házakhoz megyek. Kar u. 7. 1746

Megbízható

kaucióképes férfi pénzbeszedő vagy raktárnoki állást keres. Cim a kiadóban. 1737

Könyvelést,

pénztárkezelést vállal elsőrendű munkaerő. Cim a kiadóban. 1543

Mosni,

vasalni házakhoz megyek. Kar ucca 7. 1748

KÜLÖNFÉLE

Német

nyelvórák azonnali konverzácival okleveles pedagógusnál, Kossuth u. 30. 1487

Német nyelvtanítás.

Magas társalgási német nyelvből úgy kezdőknek, mint haladóknak jutányos áron alapos német órákat adok. Kívánatra házhöz is elmegyek. Ernyeyné, Rákóczi u. 36. 1534

Órako nyelvtanítás

és levelezést saját írógéppel és más gépekkel. Cim a kiadóba leadni. 982

Poloskairtatás

ciángázzal és szabadalmazott szerrel felelősséggel vállalom. Poloskaszer kapható. 8-41 telefont tessék hívni. Kossuth ucca 47. Nánassy. 1363

A Magyar Hét

előkészítésére iparművész és egyszerűbb feliratok, jelmondatok, plakátok és kirakati cédulák készítését vállalom. Cim a Debreceni Újság kiadójában. 1339

Tisztelettel

értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy Sarok u. 2. sz. alatt új órástületet nyitottam, hol mindenféle szakmába vágó munkát a legolcsóbb árban, 1 évi jótállással mellet vállalom. Kitiintetve az új ingaórák előállításáért. Szives támogatást kér Ligeti Antal grásmester. 1599

Cementlapok,

betoncsövek, — kutygyűrűk legolcsóbban beszerezhetők Lukács Vilmos és Testvére cementárnyárában, Debrecen, Hatvan ucca 15. 961

Facemntetőők

javitását szakszerűen végzi Lukács Vilmos és Testvére, Debrecen, Hatvan ucca 15. 961

Díványpárnát,

lámpaernyőt, babákat 2.—pengőért montiroz iparművész. Degenfeld-tér 10., I. 1096

Gépirást,

— sokszorosítást vállalom Wirth nővérek olcsó árban. Piac 59., III. em. 1130

Béaúto

új, üzembiztos, megrendelhető. Piac 89. Telefon 143. Balázs. 1364

Menekült

órás szakszerűen, meglepő olcsón vállal javításokat. — Rákóczi ucca 36.

Gépirást,

sokszorosítást vállalom a Wirth nővérek, Piac 59., III. em. 1703

Kárpitos

szakület Piac u. 44. udvarban Kész árak és javítások legjobb beszerzési helye Varga József. Telefon 16—54. 1278

Kis

pinchelyiséget keres lakásnak magános nő. Molnár Julia, Teleki ucca 78. szám. 1742

Katonatiszti

család Grácban október 1-re uri házból való leányokat penzióba fogad. Elsőrendű német tanítás, szép lakás, jó ellátás, mérsékelt árak. Bővebbet: Gerhardt, Simonyi ut 27. 1547

Paplant

varni házhöz megyek. Cimmet „Paplan” jeligére a kiadóba kérek beadni. 1740

Urileányokat

varni tanít Vági Rózsi nődivatszalonja, Vörösmarty u. 18. 1561

SIRKÖVEK

műköből, termésköből olcsón kaphatók a Debreceni Működgyárnál, Fürdő ucca 2. 303

A REJTELMES LAK

Irta: Maurice Leblanc.

Csakugyan csengettek. Az anya kiment az előszobába. Két férfihang hallatszott. Egyikük így szólt: — Van Houben, asszonyom. Van Houben vagyok, a gyémántok gazdája. Mihelyt leánya elszöktetéséről értesültem, megkezdtem a hajszát Béchoux főfelügyelővel, aki épp most tért vissza utazásáról. Bejártuk a kerületi rendőrségeket és most itt vagyunk. A házmesterné azt mondta, hogy Arlette Marolle hazajött és Béchoux és én azonnal feljöttünk, hogy ki-kérdezzük.

— De uram...
— Ez rendkívül fontos, asszonyom. Ez az ügy összefügg a tölem ellopott gyémántok ügyével. Ugyanazokról a zsványságokról van szó és egy perc veszteni való idő sincs...

Anélkül, hogy megvárta volna az engedélyt, Béchoux főfelügyelő kíséretében bement a kis szobába. Az ott szeme elé táruló látvány mód felett meglepte. Barátja, Jean d'Enneris, egy pamlag előtt térdelt, az azon fekvő leánya előtt és gyengéden, mintegy megilletődéssel csókolgatta annak homlokát, szemhéjait, arcát.

— Maga itt, Enneris?... — hebegte Van Houben.
— Maga!... Mi a fenét csinál itt?

Enneris kinyújtotta karját és csendre intette: — Csitt! ne larmázzon... lecsillapítom a leánykát... Misem ily megnyugtató. Nézze csak, hogy türi...

— De...
— Holnap... holnap összejövünk Régine Aubry-nél. Addig hadd pihenjen a beteg... Ne játszunk idegeivel... Holnap reggel.

Van Houben bámészkodott. Arlette Marolla anyja mitsem értett az egészéből. Mellettük azonban még jobban ámult-bámult valaki: Béchoux főfelügyelő.

Béchoux főfelügyelő, sápadt, sovány emberke, aki nyilván súlyt helyezett az eleganciára és hatalmas karokkal volt ellátva, kidülledt szemekkel úgy nézett Jean d'Ennerisre, mintha rémlátomány előtt állna. Ugy látszott, mintha ismerte is volna Ennerist, nem is és mintha azt fürkészte volna, nem rejlik-e a fiatal, mosolygós álarc alatt egy másik ábrázat, amely az ő, Béchoux szemében magának az ördögnek ábrázatát jelentette.

Van Houben bemutatta őket egymásnak:
— Béchoux főfelügyelő... Jean d'Enneris ur... De Béchoux, mintha ismerné Ennerist.

Béchoux beszélni akart. Kérdezősködni akart. De nem tehetett és továbbra is tágra meredt szemmel nézte a flegmatikus egyént, aki folytatta különös gyógykezelését.

III. Enneris, az uri detektív.

A tervezett összejövetelt tizenegy óraker tartották meg Aubry boudoárjában. Van Houben megérkezésekor már ott találta Ennerist, aki egész otthonosan viselkedett és a szép színésznővel és Arlette Marolle-lal tréfálkozott. Igen vidámaknak látszottak mindhárman. Ambár kissé fáradt volt, a gondtalan és jókedvű Arlette Marolle-ról senki sem mondta volna, hogy előző éjjel oly aggodalmas órákat töltött. Szeme állandóan Enneris-n csüggött és — mint Régine — mindent helyeselt, amit az mondott és nevetett azon, hogy oly mulatságos módon mondott mindent.

Van Hauben, akit súlyosan érintett gyémántjainak elvesztése és aki tragikusan fogta fel az életet, dühös hangon kiáltott:

— Ejha! mily mulatságosnak látják maguk hármán a helyzetet?

— Hát persze — szólt Enneris, — semmi remitó nincs benne. Alapjában véve minden jóra fordult.

— Hát persze! hiszen nem a maga gyémántjait sinkófalták el. Ami Arlette kisasszonyt illeti, valamennyi reggeli újság az ő kalandjáról beszél. Micsoda reklám! Ebben a csunya ügyben nincs más vesztes, csak én.

— Arlette — tiltakozott Régine, — ne sértődjék meg azon, amit Van Houben mond. Neki semmi nevelése sincs és szavai merőben haszontalanok.

— Akarja, hogy megmondjam, kinek szavai érnek többet, kedves Régine? — zsémbelt Van Houben.

— Mondja.

— Nos, az éjjel megleptem a maga drágalátos Ennerisét Arlette kisasszony előtt térdelve, amint ugyan azt a híres gyógykezelést alkalmazta rajta, amely tíz nappal ezelőtt magát is talpraállította.

— Mindketten elmondták nekem.

— Ugyan! És nem féltékeny?

— Féltékeny?

— Hát Enneris nem udvarol magának?

— Még pedig — megvallom — igen közelről.

— Igy hát elismeri?

— Ennerisnek kitünő módszere van; azt alkalmasz, ez az ő kötelessége.

— És gyönyörűsége.

— Annál jobb reá nézve.

Van Houben siránkozott.

— Ó ez az Enneris, milyen szerencsés ember! Azt csinál magukból, amit akar, ... egyébiránt minden nóból.

— És a férfiakból is, Van Houben. Mert ha szidja is, csak tőle reményli, hogy visszaszerzi gyémántjait.

— Igen, de végleg elhatároztam magam, hogy mellözöm közreműködését, hiszen Béchoux főfelügyelő rendelkezésemre áll és...

Van Houben nem fejezte be mondatát. Hátrafordulva meglátta az ajtóban Béchoux főfelügyelőt.

— Már megérkezett, főfelügyelő ur?

— Ebben a pillanatban — jelentette ki Béchoux, meghajolva Régine Aubry előtt. Az ajtó nyitva volt.

— Hallotta, mit mondtam?

— Hallottam.

— És mit szól elhatározásomhoz?

Béchoux főfelügyelő egész magatartása mogorvaságot és ellenséges érzületet fejezett ki. Mint előző nap, most is végignézett Ennerisen és határozott hangon jelentette ki:

(Folytatjuk.)

Két
nagy sötétpince bornak, —
vagy bárminek kiadó. Rák-
kóczi ucca 15. 1645

Zongorahangoló:
Gärtner, Széchenyi u. 15.
1644

Poloskairtást
cian és vegyes gázzal fele-
lősséggel vállal Kiss Zoltán
Méliusz-tér 7. 1184

Jóhangu
zongora bérbeadó, esetleg
jutányosan eladó. Komlóssy
ut 35. 1234

Zongorát
tanítok, akadémiai tanterv
szerint, jutányosan. Thaly
Kálmán u. 12. 1558

Zongora,
hosszu, jutányos díjért bér-
beadó. Érdeklődni lehet na-
ponta 9—1-ig Szoboszlói
Lászlónánál, az Első Taka-
rékpénztár hivatalában. 1549

Német
nyelvőrök azonnali konver-
zációval okleveles pedagó-
gusnál. Kossuth u. 30. 1089

Beiratáskor
gyermek szemét vizsgál-
tassa meg szemorvosnál. —
Löbl látszerész. 1155

Társat
keresek főtéri luxus üzlet-
hez 3—4000 pengővel. Ci-
met a kiadóba kérek leadni.

Monogramhímzőszalon
dr. Szücs Adorné, Szent
Anna ucca 6. Telefon: 6—
70. szám. 587

Lakatos
munkák pontosan szolid
árak mellett készülnek:
Piac u. 38., II. udvar. —
Autogénehengesztés szava-
tosság mellett. Tanulók fel-
vétetnek. Ifj. Lókodi Sándor
lakatos mester. Telefon
17-18. 946

LAKÁST KERESŐK
Allami tisztviselő

keres november 1-re lakást
belvárosban, esetleg kert-
ségben. Ajánlatokat a ki-
adóba kér. 852

Színház
közelében intelligens urinó
keres elegáns berendezett
butorozott szobát különbe-
járattal, fürdőszoba haszná-
lattal, reggeli és ebédosztal-
tás szeptember hó 22-ikére.
Ajánlatokat „Elegáns” jel-
igére a Független Újság ki-
adóba kérek. 584

Központban
háromszobás modern lakást
keresek. Dr. Róth, Miklós
u. 8. 1455

ÜZLETEK
Üzlethelyiség
forgalmas helyen kiadó. —
Feltételek megtudhatók dr.
Bruck ügyvédnél, püspöki
palota. 1049

Forgalmas
helyen vezetett fűszerüzlet
kevés pénzzel átvehető. Cim
a kiadóban. 1563

Jóforgalmu
helyen üzlethelyiség októ-
ber 1-re kiadó. Értekezni
Csokonai ucca 33. szám. 1535

Azonnalra
átadó kitünő helyen levő
fejlődőképes fűszerüzlet. —
Bővebbet este 7-től Csonka
ucca 9. alatt.

Kiadó
üzletnek bármily célra az
udvarban egy műhely. Ar-
pádtér 26. 1607

BETÖLTENDŐ ALLÁSOK

Tanuló
fizetéssel felvétetik Darvay
és Bagi fűszerkereskedőnél,
Csapó ucca 38. szám. 1597

Egy
megbízható szerény német
leány felvétetik. Cim a ki-
adóban. 1706

Boltiszolgát
nőtlent felvesz Molnár sző-
nyegüzlet, Piac 40. 1756

Elárusító,
komoly, jártas asszony Pe-
tőfi téri mézüzletbe felvé-
tetik. Piac u. 10. 1757

Cipész
munkást felveszek. Miklós
u. 10. 1758

Mindenes
szakácsnőt és szobaleányt
keres azonnali belépésre
Werbczy ucca 2. szám, II.
emelet. 1349

Kiszolgálónő
alkalmazást talál fűszerüzlet-
ben. Szent Anna ucca 55.
szám. 1381

Hölgyfodrász
társul kerestetik Piac uccai
üzlethez. Cimet „Jó mun-
kás” jeligére kérem a Deb-
receni Újság kiadója. 1509

Vasalónők
felvétetnek Koncz kelme-
festő nagyüzemében, Pé-
terfia 30. 1601

Mindenes
cselédet azonnalra felveszek
Földesné, Szappanos ucca
11. szám. 1337

Ügyes
tüziember és lemez munkás
felvétetik. Király Imre, —
Hadházi ut 13. 1323

Tanulónak
14—15 éves fiut fizetéssel
felveszek. Roosz Márton fű-
szerkereskedő, Cegléd ucca
1. 1356

Kereskedelmi
vállalatnál 15.000 pengő
óvadékkal vezető tisztviselő
állás betöltendő f. évi ok-
tóber 1-re. Ajánlatokat „Bi-
zalmas” jeligére a kiadóba
kérek. 1526

Kifutó
leányokat és fiukat felvesz
a Debreceni Független Újsá-
g, Piac u. 49. 4930

Cipészegéd
vegyes munkára felvétetik.
Rakovszky u. 12. Koós ci-
pész. 1736

Főtéri üzletbe
kaucióval megbízható intel-
ligens alkalmazottat kere-
sek (nő is lehet). Cimet a
kiadóba kérem.

Gyakorlott
francia varró- és tanuló-
leányt azonnal felveszek. —
Szabó Kata, Piac u. 63., I.
emelet. 935

Suche
deutsches Fräulein für 2
Nachmittags-stunden. Gá-
bor tanár, Hatvan u. 1., II.
e. 1182

Suche,
deutsches Fräulein für
1-ten október in ein
Mädchens-pensionat. Prop-
per, Szent Anna u. 18. 1181

Lakatos
tanuló felvétetik kosztal
és lakással. Simonffy ucca
53. 1750

Kifutó fiu
fűszerüzletbe október 1-ére
bennétekezéssel felvétetik.
Burgundia 14. 1733

Jó munkás
fodrászsegéd felvétetik For-
gácsnál. 1744

Fiatal
fiut hetesnek és mosogató-
asszonyt felvesz a Gambri-
nusz. 1741

Középkoru
asszony bejáró főzőnek
ajánlkozik. Cim: Eötvös u.
31. szám. 1739

Lapkihordó
asszonyok felvétetnek a ki-
adóban. Piac ucca 49.

Tanonc
felvétetik Zellinger Ede festő-
tőnél, Darabos u. 16. 1501

Fiatal
megbízható, szorgalmas, ke-
resztény fűszer, vas és rőfös
szakmában jártas segédek —
azonnalra felveszek, Jakobo-
vits Lajos, Berekbőszörmény. 1461

ELLÁTÁS

Két
középszkolai tanulót, jó csa-
ládól, teljes ellátásra, kü-
lön szobával elfogad intel-
ligens zsidó család, egye-
mi hallgatósági felügyelete mel-
lett. Cim a Független Új-
ság kiadóhivatalában. 3838

Ebédosztot,
kóstort vállalt urinó jutányo-
san központban. Ugyanott
zongoragyakorlás. Hatvan
u. 29. 1446

Teljes ellátásra
elfogadok két középszkolai,
vagy egyetemi hallgatót.
Ráczné, Kandia 6. 666

INGATLAN

Eladó
egy szobás, konyhás ház,
melléképületekkel, lucer-
nással 2.100 pengőért. —
Azonnal beköltözhető. Csó-
nak ucca 8. szám. 1350

Mikepércsen
eladó egy ház, közel az ál-
lomáshoz, az országútfélen
1600 négyszögöl kerttel, —
234. számú ház. 1407

Eladó
szép családi ház Csapókert
elején. Klapka ucca 42. sz.

Eladó
ház jömeneteli fűszerüzlet-
tel. Katz-telep, Sárosi ut
11. 1187

Homokkert,
Szoboszlay Papp István uc-
ca 15. számú 371 négy-
szögölös házhely eladó. 1454

Eladó
csendes családi ház, alapin-
cézett. Vendég u. 10. 1327

Háztelkek
eladása Bihari- és Katz-te-
lepen. Tulajdonos Szesztina
ut 6. sz. Kisállomás mellett. 1514

Borsodban
500, Zemplémben 450 pri-
ma bérlet, 35, 38, 280, 230
holdas tanyásbirtokok ol-
csó áron kedvező fizetési
feltételekkel eladók. Mis-
kolcson és környékén pék-
ség, családi házak és bér-
paloták, vízi- és gőzmal-
mok, szálloda és vendéglők
eladók és átadók. 3200 hol-
das birtok teljes élő és holt
felszereléssel eladó. Megbi-
zott a Nádasy ingatlaniro-
da, Miskolc, Széchenyi u.
18. 1524

371 négyszögölös
házhely eladó Homokkert,
Szoboszlay Papp István uc-
ca 15. szám alatt. 1550

Egy
14 holdas tanyásföld kiadó.
Értekezni lehet Alsójózsán,
Kiskert u. 15. Debrecenről
8 km. 1636

Eladó
vámospércsi kövesut men-
tén, az Újfalván 3000 négy-
szögöl szőlő, gyümölcsös,
kertészetre kiválóan alkal-
mas föld, nagyon jó lakó-
házal, az egész, vagy ki-
sebb darabokban is. Érdek-
lődni a helyszínen, vagy
Posta u. 5-b. 1646

600 négyszögöl
föld Sámsoni uton kiadó.
Ügyvédi iroda, Piac 40.
1567

Kuruc ucca
22. sz., jó családiház sürgő-
sen eladó; beköltözhető. 1753

Eladó
két hold fekete föld az Új-
falván, a szegényházhoz
egy negyedóra járás. Érte-
kezni Magoss ucca 4. 1751

Eladó
nagyjövendelmű bérház át-
adó üzlettel, lakással, is-
tállóval, ugyanott bolthelyi-
ség kétszobás lakással ki-
adó. Hatvan u. 55. 1749

VÉTEL

VILLANYMOTORT,
1½—2 lóerőt, váltóáramot,
megvételre keresünk. Deb-
receni Független Újság ki-
adóhivatala, Piac ucca 49.

Csirkebuzát, ocsut
magas áron veszek. „Hor-
tobágy” malom, lisztüzlet. 1496

Tölgyfa,
bükfka, vagy porosz közsén
legjutányosabban beszerez-
hető, egy mázsát már haz-
szállítunk. Rákóczi 13. 1507

Vennék
keveset használt rövid zong-
orát. Cim a kiadóban. 1235

Tiszta
fekete fajtárcéket veszek.
Cim a kiadóban. 1373

Használt
kaptafát megvesz Balogh
László, Népház, pincelakás. 1735

Megvételre
keresek 20 holdas lehetőleg
tanyás, barna homok kisbir-
tokot, ügynököt díjazok.
Villás Gyula, Kopócsapáti,
Szabolcs megye. 1740

ELADÁS

Kóser
tokaji bor 1924. évi, literje
2 pengő. Kupfer fűszeres-
nél, József királyi herceg
ucca. 986

Ablakok
minden nagyságban készen
kaphatók Blattner Kálmán-
nál, volt Szív u. 14. 1638

Cimbalom
Schunda-féle, jutányos árban
eladó. Hunyadi u. 12. 1241

Eladók
használt hordók, beton ka-
nális csövek. Arany János
ucca 15., uccai lakó. 1675

Telelőképes
nagyboconádi élő méhtör-
zsek eladók. Darabos ucca
48. 1882

Motorkerékpár,
keveset használt, Matchless
angol gyártmányu, 500
cm-es, kedvező fizetési fel-
tétel mellett eladó. Hun-
gária üzemszerelési, Hu-
nyadi tizenegy. 1428

Eladók:
magános ebédlőkredenc,
konzultkőr, sezlon, aszta-
lok, konyhaasztal. Kálvin-
tér 4., emelet. 1548

Elhelyeznék
édesanyánkat tisztességes
zsidó háznál. Bővebbet te-
lefon 310. 1320

Fehérnemű
varrást, javítást vállalko-
zó, házaknál is ugyanott. Hor-
golt kötött kendők jutányo-
san készülnek. Domb u. 1.
1335

Eladó
Kalor kályha, káposztás
hordó, padlástlépcső, ajtó-
szárny. Bethlen ucca 39. sz.

Olcsoóbban
és jobban nem jöhet ki, ha
otthon süt, mintha Kristó-
hoz megy. Szenzációs olcsó
árért a legfinomabb dolgok
vásárolhatja. Egyszer
tegyen próbát és mindig ve-
vőm marad. Egy sütemény
16 fillér, egy igen szép torta
3 P 50 fillér. A legjobb dol-
gokat kaphatja mindig és a
kiszolgálás a legpontosabb.
Csak egyszer jöjjön el és
állandó vevőm marad. —
Kristó Károly cukrászmes-
ter, Miklós u. 51. Teasüte-
mények állandóan kapha-
tók. 1732

Nád
sátorhoz, zöld, kapható:
Kupfer fűszeresnél, József
királyi herceg ucca. 1729

Karikahajós
varrógép és gomblyukvar-
rógép eladó. Csokonai u.
44. 1754

Utlevél
stb., igazolványos arcképek,
művészlapok jutányosan —
Némethynél, Szent Anna u.
11. 1348

Cukorrépa
500 q Bajonta állomásról
októberi szállításra eladó.
Ajánlatot kér Sándor-tanyai
gazdaság, Bajonta, Bihar-
megye. 1519

Egy
darab szőlőprés és zuzó ol-
csón eladó. Temető ucca
14. 1171

OLCSÓBB
lett a sertésus! Egy kiló
tővises vagy karaj 2.60.
Egy kiló sódar csont nélkül
2.60. Egy kiló sódar csont-
tal 2.40. Egy kiló vékony-
oldal 2.00. Egy kiló bősős-
hús 1.40. Egy kiló köröm
0.80. Takács hentesnél, vá-
rosi bérház, Simonffy ucca.
1382

Eladó földek:
Monostorpályi útfélen, a város
alatt busz holdas tanyás homok
birtok. Vértelen busz holdas
buzatermő birtok igen jutányos
áron. Bánkon tizenegy tizen-
hat holdas, Ondódon harminc
holdas birtok. Haidubán a vá-
roshoz közel kétszáz holdas bu-
zatermő tanyás birtok jutányos
áron kétszáz holdas elsőrendű
buzatermő fekete föld, Borsod-
ban ötszáz holdas tanyás bir-
tok holdanként 400 pengővel.
Abaujan kétszáz holdas buza-
termő birtok kétszobás kas-
télyal. Mindezen ingatlanokra
felvilágosítást nyújt eladással
megbízott Máté ingatlan iroda.
Piac ucca 30. 1276

Eladó
jókaban levő zongora el-
adó. Szoboszlai ut 22. szám.
1333

**„HORTOBÁGY”-
malom telepen liszt, korpa,
tengeri és darák eladása. —
Megrendelések hához száll-
lta. Telefon 179.**

**GYERMEKDIVAT-
HAZBAN**
Városháza épület, gyönyörű,
olcsó gyermekruhák mé-
lyen leszállított árban. —
Nagy választék!

Vetőmag,
eredeti Székács-buza, első-
évi utántermése mesés ho-
zamu. Kapható Keglevich
csákói uradalmában, tőzse-
dárton felül annak 15 száza-
léka, Pocsaj-Esztár álló-
másra szállított, vevő szá-
kában, vagy felszámlatva azt.
Posta: Nagyléta. 1418

Kályha,
zománczott, folytonégy
„Premier” eladó. Bőször-
ményi ut 22. 1734